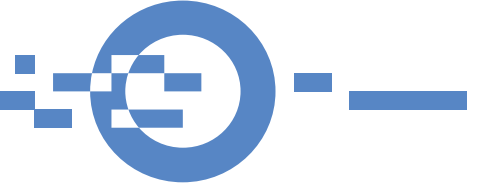

FİKRİ GÜNDEM

AIPPI Türkiye Bülteni
Temmuz 2016
Sayı: 11

AIPPI
TÜRKİYE

İÇİNDEKİLER

GÜNDEMDE
HABERLER

.3

TASARI ÜZERİNE

.15

.24

IT – IP

.34

MARKA

.42

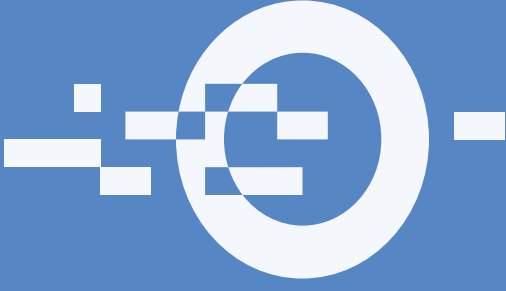
TASARIM

.50

TELİF HAKLARI

.52

KÜNYE

AIPPI
TÜRKİYE

**GÜNDEMİN
HABERLERİ**

7 – 8 NİSAN AIPPI TÜRKİYE KONFERANSI

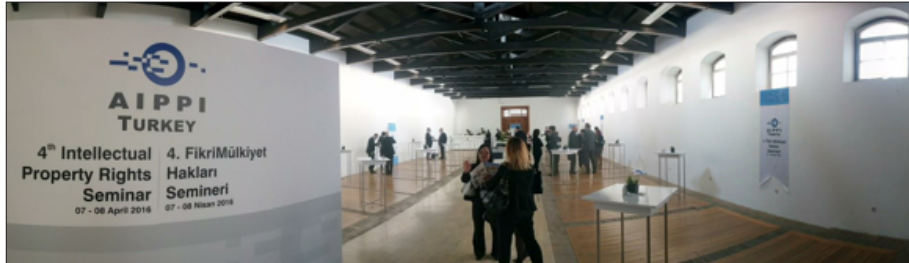
İlki 28 – 29 Nisan 2011, ikincisi 28 – 29 Haziran 2012, üçüncüsü 7 – 8 Nisan 2014 tarihlerinde AIPPI Türkiye tarafından gerçekleştirilmiş olan “Türk ve Uluslararası Bakış Açısıyla Marka ve Patent Farazi Davaları Eşliğinde Fikri Haklar Hukuku Yargılaması” başlıklı Seminerler çok olumlu geri dönüşler almıştır. Bundan cesaretle AIPPI Türkiye Derneği seminerler serisinin dördüncüsünü 07 – 08 Nisan 2016 tarihinde Yıldız, Şale Köşkü - Beşiktaş - İstanbul’da gerçekleştirmiştir. Birçok yabancı konuğu da ağırlayan konferans “4. Fikri Haklar Hukuku Semineri 2016” başlığı altında aşağıdaki şu konulara yer vermiştir:

“3 Boyutlu Baskı Teknolojisi ve Fikri Mülkiyet Hukukuna Yansımaları” “Bilgisayar Uygulamaları Kullanılan Buluşlar”, “Fikri Hakların Paralel İthalat ve Taklit Mücadeleye Etkileri”, “Marka Haklarının Alan Adı Tescili ile İhlali ve WIPO Uygulamalarının Türk Yargısındaki Yeri”, “Fikri Mülkiyet Haklarının Kullanılmasına Getirilen Olağanüstü Sınırlandırmalar”, “Fikri Mülkiyet Hukuku Kanunlaşma Çalışmalarına, Anayasa Mahkemesi İptal Kararları Işığında Bakış ve Çözüm Önerileri”.

Seminerin ilk gününde AIPPI Türkiye Derneğinin Başkanı Avukat Dilek Üstün Ekdial’in açılış konuşması sonrasında İstanbul Barosu Başkanı Av. Doç. Dr. Ümit Kocasakal konuşma yapmış ve fikri mülkiyet hukuku ile ilgili kendi tecrübelerinden ve ceza hukuku ile kesişen konulardaki görüşlerinden bahsederek başarılı bir konferans olması dileklerini aktarmıştır.

Sonrasında ele alınan ‘**3 Boyutlu Baskı Teknolojisi ve Fikri Mülkiyet Hukukuna Yansımaları**’ konusu hakkında bu alanda uzun süredir çalışan Alman vekil Wulf Höfllich özellikle kendi alanı olan havacılık alanındaki gelişmeleri aktarmıştır. ABD hukukunda uzman Jonathan Osha ABD perspektifinden gelişmeleri aktarırken, Avukat Korcan Dericioğlu ise Türk hukukundaki olası güncel gelişmeler konusunda dinleyenleri bilgilendirmiştir.

Birinci günün ikinci oturumunda ise “**Bilgisayar Tabanlı Buluşlar**” konusu uzmanlar tarafından çeşitli perspektiflerden ele alınmıştır. Alman patent vekili gözünden Axel Stellbrink konuyu ele alırken, Barış Atalay ise bir Avrupa Patent vekili ve Türk Patent vekili gözüyle konuya açıklık getirmiştir. Daha sonrasında Kemal Bengi EPO’nun uygulaması ve EPO Temyiz Kurulu üyesi gözüyle deneyimlerini aktarmıştır.

Öğle yemeği sonrası oturumda geleneksel hale gelen Patent Farazi Davası yine Bilgisayar Tabanlı Buluşlar konusu ve uzmanları tarafından gerçek bir davadan esinlenen farazi davada ele alınmıştır. Mahkeme Başkanlığını Yargıç Türkay Alica’nın yaptığı heyette, Kemal Bengi ve Uğur Yalçiner üye yargıç olarak yer almıştır. Davacı taraf Barış Atalay ve Axel Stellbrink tarafından temsil edilirken, davalı taraf vekilliğini Richard Beem ve Aydın Mutlu yapmıştır. Soru cevap sonrasında ilk gün oturumları sonlandırılmıştır.

İkinci gün “**Fikri Hakların Paralel İthalat ve Taklit Mücadeleye Etkileri**” başlıklı konu ile başlamış ve oturum Yargıtay 11. Hukuk Dairesi üyesi Levent Yavuz tarafından yönetilmiştir. Gwenaelle Vache, İsviçre saat endüstrisi ve lüks tüketim malları üzerinden örnekler verirken, Barış Kalaycı ise Türk yargı kararları üzerinden örnekler vermiştir.

İkinci günün ikinci oturumundaki “**Marka Haklarının Alan Adı Tescili ile İhlali ve WIPO Uygulamalarının Türk Yargısındaki Yeri**” başlıklı oturumu Avukat

Dilek Üstün Ekdial yönetmiştir. Konuşmacılardan Avukat Gökhan Gökçe Türk kararları ile ilgili kendi tecrübesinden örnekler vermiş, Dr. Kaya Köklü Alman yargılaması ile uluslararası WIPO uygulaması konusunda tecrübelerini aktarmıştır. Yargıç Hazal Zengingül ise mahkemesi önüne gelen uyuşmazlıklar konusundaki kararlarını ve gerekçelerini dinleyicilere aktarmış, Yargıtay'ın konu hakkındaki görüşlerini aktarmıştır.

Günün üçüncü oturumunda ise Yargıç Uğur Çolak başkanlığında **“Fikri Mülkiyet Haklarının Kullanılmasına Getirilen Olağanüstü Sınırlandırmalar”** konusu ele alınmış ve ABD ve Türk bakış açısı ile iki farklı uzman tarafından güncel gelişmeler izleyicilere aktarılmıştır. Sevi Fırat özellikle Türkiye’de son dönemde gündemde olan TAP-DK uygulamasını aktarırken, Paul Kilmer, özellikle “tobacco plain

packaging” konusu üzerine yoğunlaşarak uluslararası tecrübelerini ve INTA başkanlığında yürütülen çalışmaları aktarmıştır.

Günün son oturumunda ise **“Fikri Mülkiyet Hukuku Kanunlaşma Çalışmalarına, Anayasa Mahkemesi İptal Kararları Işığında Bakış ve Çözüm Önerileri”** konusunda açık oturum şeklinde tartışma platformu düzenlenmiştir. Ancak, tartışma konusu özellikle TPE ile hükümet tarafından yeni düzenlenen ve görüşe sunulan Sınai Mülkiyet Yasa Tasarısı dikkate alınarak özellikle bu konu kapsamında gelişmiş ve fikri mülkiyet hukukunun duayen isimlerinden olan Kaan Dericioğlu, Uğur Yalçiner, Aydın Deriş yanında avukatlar; Mehmet Gün, Vehbi Kahveci, TPE uzmanı Önder Ünsal, Yargıç Türkay Alica ve Yargıç Ayşenur Yılmaz da bu tartışmaya geçmişteki tecrübeleri ile büyük katkı sağlamıştır.

Kapanışın ardından Boğaz’ın eşsiz güzelliğinde Gala Yemeği ile etkinlik sonlandırılmıştır. Seminer kapsamında hakim, savcı, avukat, patent vekili, marka vekili, öğretim üyeleri ve hak sahiplerinin bir araya getirilmesi, yaşanan sorunlar ile ilgili çözüm önerilerinin, uluslararası uygulamalar, öğretiler ve yasal düzenlemeler ışığında tartışılabilmesi için uygun bir ortam hazırlanmasını amaç edinen toplantı serilerinin ileride aynı formatta devam etmesi amaçlanmaktadır.

Katkı sağlayan herkese teşekkürler...

AIPPI Türkiye

AB'DE TİCARİ SIRLAR İÇİN YENİ BİR UYUMLAŞTIRILMIŞ YASAL ÇERÇEVE¹

Start-up şirketlerden, KOBİ'leri de kapsayan çok uluslu firmalara kadar ve tüm sektörlerden pek çok firma, bilinçli veya bilinçsiz olarak ticari sır sahipdir. Aslında, rekabetçi bir avantaj sağlayan her bilgi ticari bir sır olarak nitelendirilebilir. Ticari sırlar; iş planlarını, üretim proseslerini, tasarımları, formülasyonları, fiyat ve müşteri listesi gibi önemli verilerin derlemelerini içerebilir.

Bu tip maddi olmayan duran varlıklar bir iş için çok değerli olabilirler. Yine de çoğunlukla savunmasızdırlar; özellikle korunmaları için herhangi bir fikri mülkiyet hakkı mevcut değilse...

Ticari sırların değeri ile yasal koruma farklılıklarının bilincinde olan Üye Devletler, Avrupa Komisyonu, Kasım 2013'de bir Ticari Sır Direktifi önermişlerdir. Amaç, ticari sır korumasını temel fikri mülkiyet seviyesine yükselterek ve böylece buluş-dostu bir iş ortamı yaratarak Avrupa genelinde ticari sır korumasını uyumlaştırmaktır.

Konsey, Direktifi resmen 27 Mayıs 2016'da kabul etmiştir ve Üye Devletler'in kendi ulusal mevzuatlarına uygulamaları için önlerinde 2 seneleri olacaktır.

Peki, ticari sır nedir?

Aşağıdaki koşulları kümülatif şekilde karşılayan bilgiye ticari sır denir:

1. Genellikle, bir bütün olarak veya kesin bir konfigürasyonda, bileşenlerinin bir parçası halinde, bu tür bilgilerle normalde işi olan çevrelerdeki insanlarla kolaylıkla erişilebilir veya bilinir *olmayan* bir sırdır;
2. Bir sır olduğu için ticari bir değeri vardır ve
3. Gizli tutmak için bilgiyi yasal olarak denetleyen kişi tarafından, koşullara göre belli adımlara maruz bırakılmıştır.

Direktif resitalleri, ticari sırrın, hem gizli tutmak için yasal bir ilginin hem de bu gizliliği korumak için yasal beklentinin olduğu iş ve teknolojik bilgilerin yanı sıra know-how'ı da kapsamı gerektiğini netleştirmektedir. Gerekli ticari değer, gerçek veya potansiyel olabilir.

(1) Loyens & Loeff, "A new harmonized legal framework for trade secrets in Europe"; June 3 2016; http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=2526770c-8812-4ab3-bcaf-f75364894979&utm_source=Lexology+Daily+Newsfeed&utm_medium=HTML+email+-+Body+-+General+section&utm_campaign=Lexology+subscriber+daily+feed&utm_content=Lexology+Daily+Newsfeed+2016-06-06&utm_term=

Yasadışı edinim, kullanım veya ifşa

(1) Yetkisiz erişim, kendine mal etme, ticari sır içeren veya ticari sır çıkarımının yapılabileceği herhangi bir (materyal yanı sıra elektronik dosya) bilgiyi *sır sahibinin kontrolü altında* kopyalama ya da (2) dürüst ticari uygulamalara aykırı herhangi başka yollarla **edinilen** ticari sırların ele geçirilmesi yasadışı olarak kabul edilecektir.

Ticari sırrı başlangıçta yasal yollardan edinmiş, sonrasında bir gizlilik anlaşmasını veya ifşa etmemesi gereken ya da söz konusu ticari sırrın kullanımını sınırlaması gereken herhangi bir görevi ihlal eden kişinin ticari sır sahibinin izni olmaksızın yürüttüğü **kullanım** veya **ifşa** da yasadışı addedilecektir.

Dahası ticari sırrı açıklayan kişinin, bunun, (doğrudan veya dolaylı) hukuka aykırı olarak kullanan ya da ifşa eden birisinden elde edildiğini öğrendiği anda ya da bilmesi gerektiği anda ticari sırrın edinimi, kullanımı veya ifşası yasadışı bir hal alacaktır.

Son olarak, ticari sırrı ihlal eden ürünleri depolama, piyasaya teklif etme, piyasaya sürme, ithal veya ihraç etme gibi faaliyetleri yürüten kişinin ticari bir sırrın ihlal edildiğini bildiği ya da bilmesi gerektiği anda da bu tür faaliyetlerin yasadışı damgasını yiyeceğini belirtmek önemlidir.

Ne yapılmalı?

Yakın gelecekteki bu yasal çerçeveden tam anlamıyla yararlanabilmek için şirketlere özellikle şu konularda bir başlangıç yapmaları tavsiye olunur:

- Sır olarak nitelendirilebilecek ve gerçek veya potansiyel ticari değeri olan bilgileri tanımlamak;
- Hâlihazırda bu bilgiyi sır olarak saklamaya uygun olan adımları listelemek;
- Bu adımların bilgiyi sır olarak saklamaya yeterince uygun olup olmadığını değerlendirmek;
- Söz konusu bilgileri gizliliğinin korunması için örneğin; çalışanlar ve üçüncü kişilerle gizlilik anlaşmalarının yürütülmesi, güvenli şifre kullanımı, gizli veriye erişimin yapısal olarak sınırlandırılması, bilginin “gizli” olarak etiketlenmesi gibi uygun ilave tedbirlerin alınması.

TPE

Güney Kore'den 3 madalya

16–19 Haziran 2016 tarihleri arasında Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO) desteği ile Güney Kore'nin Seul kentinde gerçekleştirilen 2016 Kore Uluslararası Kadın Buluşçular Fuarında buluşçularımız, bir altın, bir gümüş, bir bronz madalya kazandılar.

Fuara “Evde beslenen kedi veya köpeklerin ayak ve tuvalet sonrası temizliği cihazı” buluşu ile katılan Yağmur SÜRMEİ & Yaprak SÜRMEİ Altın Madalya ve Kore Patent Ofisi Özel Ödülü,

“Anne sütündeki zararlı maddeleri uzaklaştıran filtre” buluşu ile katılan Prof. Dr. Tuğba TUNALI AKBAY Gümüş Madalya,

“Kozmetik alanında kullanılan hücre yenileyici su ve elde etme yöntemi” buluşu ile katılan Şebnem ÖZEN Bronz Madalya ile ödüllendirildi.

<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/allNews/newsDetail?newsId=568>

EPO ile TPE Arasında İşbirliği Anlaşması

Tiran'da gerçekleştirilen EPO 10. Üye Ülkelerle Yıllık İşbirliği Toplantısı vesilesiyle bir araya gelen EPO Başkanı Benoît BATTISTELLI ve TPE Başkanı Prof. Dr. Habip ASAN, 16 Haziran 2016 tarihinde ikili işbirliği anlaşması imzaladı.

İşbirliği çerçevesinde, iki ofis arasında patent konusunda 2016-2018 dönemi kapsayan ortak etkinlikler düzenlenmesi, eğitim ve farkındalık faaliyetleri gerçekleştirilmesi kararlaştırıldı.

<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/allNews/newsDetail?newsId=565>

TPE ve Gürcistan Patent Ofisi arasında İşbirliği Protokolü imzalandı

TPE Başkanı Prof. Dr. Habip ASAN'ın 2 Haziran 2016 tarihinde Tiflis'te bulunan Gürcistan Patent Ofisi'ne gerçekleştirdiği resmi ziyaret çerçevesinde, TPE Başkanı Prof. Dr. Habip ASAN ve Gürcistan Patent Ofisi Başkanı Nicholas GOGILIDZE tarafından imzalanan Protokol, iki ofis arasındaki işbirliğinin artırılmasını amaçlıyor.

Protokol ile iki ülke patent ofisleri arasında, patent araştırma ve inceleme, uzmanların eğitimi, karşılıklı veri paylaşımı, çevrimiçi işlemler gibi konularda

işbirliği yapılması, deneyimlerin paylaşarak iki ülke ofislerinin kapasitesinin geliştirilmesi kararlaştırıldı.

Ayrıca, Türkiye'deki fikri mülkiyet yüksek lisans programındaki öğrencilerin de katılacağı, ortak konferans ve seminerler düzenlenerek ülke ofislerinin fikri mülkiyet mevzuatının gelişimine katkı sağlanması planlandı.

<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/allNews/newsDetail?newsId=559>

Azerbaycan Sınai Mülkiyet İnceleme Merkezi ve TPE Arasında İşbirliği Protokolü (21.06.2016)

Azerbaycan Sınai Mülkiyet İnceleme Merkezi ve TPE Arasında bir İşbirliği Protokolü imzalandı.

Protokol "Üniversiteler ve Araştırma Kuruluşlarında Fikri Mülkiyet Politikaları" konulu uluslararası konferansa katılmak üzere Bakü'de bulunan TPE Başkanı Prof. Dr. Habip ASAN ve Azerbaycan Sınai Mülkiyet İnceleme Merkezi Başkanı Mir Yaqub SEYIDOV tarafından imzalandı.

Protokol çerçevesinde, karşılıklı dokümantasyon değişimi, eğitim ve deneyim paylaşımı öngörüldü. Ayrıca, uygulama detaylarını içeren bir eylem planı hazırlanması kararlaştırıldı.

<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/allNews/newsDetail?newsId=569>

EPO

2016 Avrupa Buluşçu Ödülleri Lizbon’da Gerçekleştirilen Ödül Töreniyle Sahiplerini Buldu (09.06.2016)

Buluşçuları desteklemek ve teşvik etmek amacıyla EPO tarafından 2006 yılından beri gerçekleştirilen Avrupa Buluşçu Ödülleri’nde kazanan buluşçular, uluslararası bağımsız bir jüri tarafından belirlenirken Popüler Ödül’ü kazanan buluşçu çevrimiçi oylama ile 15 finalist arasından seçilmektedir.

2016 yılı ödülleri alan buluşçular:

Sanayi: Alman fizikçiler Bernhard Gleich Jürgen Weizenecker ve ekibi geliştirdikleri, vücut dokularının yüksek kalitede gerçek zamanlı görüntülenmesi sağlayan tıbbi görüntüleme çözümleri ile ödüle layık görülmüşlerdir. Klinik öncesi değerlendirmeleri devam eden mıknatıs bazlı görüntüleme metodunun, kanser ve damar hastalıkları gibi doku komplikasyonlarının anlık 3 boyutlu görüntülenmesini sağlayacağı belirtilmektedir.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ’ler): Danimarkalı araştırmacılar Tue Johannessen, Ulrich Quaade, Claus Hviid Christensen ve Jens Kehlet Norskov, dizel motorlardan kaynaklı hava kirliliğini azaltarak emisyonsuz bir yakıt elde edilmesini sağlayan çalışmaları ile ödülü almışlardır. Dizel motor egzoz sistemine eklendiğinde NOx (mono-nitrojen oksitler, kirli havanın ana bileşenlerinden) salınımını % 99’a kadar azaltmaktadır.

Araştırma: Fransız fizikçi ve beyin cerrahı Alim-Louis Benabid yüksek frekanslı beyin stimülasyonları kullanarak Parkinson ve diğer nörolojik komplikasyonların tedavisi için geliştirdiği uygulama ile ödüle hak kazanmıştır.

Avrupa Dışı Ülkeleri: Amerikalı kimya mühendisi Robert Langer geliştirdiği biyolojik olarak bozunabilen plastiklerle ödüle hak kazanmıştır. Langer’in patentli buluşu 300’den fazla firmaya lisanslanmış ve dünya üzerinde 1 milyondan fazla insan buluştan faydalanmıştır.

Ömür boyu başarı: Mühendis Anton van Zanten otomotiv güvenlik sistemleri üzerine yaptığı çalışma ile ödüle hak kazanmıştır. (Almanya / Hollanda)

Popüler Ödül: Cambridge Üniversitesinden araştırmacı Helen Lee, kaynak yönünden fakir bölgeler için geliştirdiği tedavi kiti ile bu ödüle layık görülmüştür. (Birleşik Krallık / Fransa)

2017 yılı ödülleri için başvurular 12 Ekim 2016 tarihine kadar devam edecektir.

<https://www.epo.org/news-issues/news/2016/20160609.html>

WIPO

WIPO 2015 Faaliyet Raporu

Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı'nın yayınladığı faaliyet raporunda, 2015 yılında gerçekleştirilen PCT patent başvurularının analizi yer almaktadır.

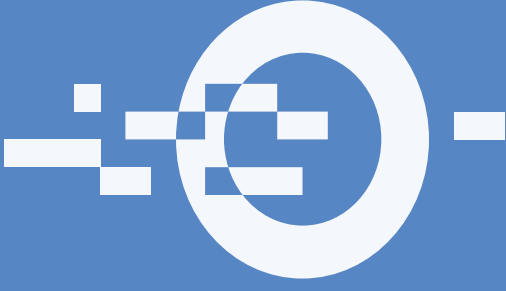
Faaliyet raporunda ön plana çıkan istatistikler arasında 2015 yılında gerçekleştirilen patent başvurularının ülke, firma ve sektörel bazlı değerlendirmeleri yer almaktadır.

2015 yılında gerçekleştirilen patent başvurularının ülkelere göre dağılımı incelendiğinde; ABD'nin 57.385 patent başvurusu ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. ABD'yi sırası ile 44.235 başvuru ile Japonya ve 29.846 başvuru ile Çin takip etmektedir. Asya ülkelerinin PCT başvurularındaki yüzdesi 43'e ulaşmıştır. Patent başvurularında en büyük artış gösteren ülkeler Çin (+%16,8), Kore (+%11,5), İsrail (+%7,4), İsviçre (+%4,4), Japonya (+%4,4) ve Hollanda (+%13,6) olmuştur.

2015 yılında gerçekleştirilen patent başvurularının firmalara göre dağılımı incelendiğinde; telekom firmalarının listenin üst sıralarında yer aldığı görülmektedir. 2015 yılında en fazla patent başvurusu gerçekleştiren firma 3898 başvuru ile Huawei olurken; onu sırasıyla Qualcomm (2442) ve ZTE Corporation (2155) izlemektedir.

2015 yılında gerçekleştirilen patent başvurularının sektörlere göre dağılımı incelendiğinde; bilgisayar teknolojileri ve dijital iletişimin en fazla başvuru yapılan alanlar olduğu görülmektedir. Bilgisayar teknolojileri (% 8,2) 16.385 başvuru ile ilk sırada yer alırken; onu sırasıyla dijital iletişim (% 8), elektronik makinalar (% 7,3) ve medikal teknolojiler (% 6,3) izlemektedir.

http://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2016/article_0002.html

AIPPI
TÜRKİYE

**TASARI
ÜZERİNE**

Konuk Yazar : **M. Kaan DERİCİOĞLU,**
Ankara Patent Bürosu Yönetim Kurulu Başkanı¹

Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş

Patent, Tasarım, Marka, Coğrafi İşaret konularını kapsayan sınai haklar alanındaki mevcut yasal düzenlemeler 27.06.1995 tarihinde yürürlüğe giren Kanun Hükmünde Kararnamelerdir. Anayasanın 91 inci maddesi hükmüne göre düzenlenen Kanun Hükmünde Kararnameler, kabul edildikleri gün TBMM ne sunulan ve Meclis tarafından onaylanması gereken düzenlemelerdir. Bu kararnameler kabul edildikleri tarihten günümüze kadar 21 yıl geçmesine rağmen TBMM tarafından onaylanmadığı gibi, bunların yerine geçecek Kanunlar da TBMM ne sunulmamıştır.

Geçen süre içinde bir başka sorun yaşanmış ve “Kişi Hakları ve Ödevleri Kanun Hükmünde Kararnamelerle düzenlenemez” gerekçesiyle bazı Kanun Hükmünde Kararname maddeleri, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Anayasa Mahkemesinin mevcut kararları ve yeni açılan iptal davaları nedeniyle, tüm Kanun Hükmünde Kararnameler için risk oluşmuştur.

Sınai Haklara ilişkin tarihçe incelendiği zaman, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundan günümüze kadar sınai haklara ilişkin konularda Kanun hazırlanması ve kabulünün çok zor olduğu veya patent olayında olduğu gibi, hiçbir zaman mümkün olmadığı görülecektir.

Türkiye’nin ilk Patent Kanunu olan 23.03.1879 tarihli İhtira Beratı Kanunu’ndan günümüze kadar hiçbir Patent Kanunu TBMM den geçememiştir.

Türki Cumhuriyetlerin patent düzenlemelerini inceleyen ve karşılaştıran bir akademik yayında, 1993 yılında bağımsızlıklarına kavuşan Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan ülkelerinin tümünde Patent Kanunu olduğu halde, bu ülkelerden 70 yıl önce, 1923 yılında kurulan Türkiye Cumhuriyetinde Patent Kanunu olmaması eleştirilmiştir.

Bu açıklamaya ek olarak, Endüstriyel Tasarımlar ve Coğrafi İşaretler konularında Kanun Hükmünde Kararnameler öncesinde ve sonrasında özel Kanunlar söz konusu olmamıştır.

Markalar konusunda ise, 1879 Alamenti Farika Nizamnamesini yürürlükten kaldıran 03.03.1965 tarihli ve 551 sayılı Markalar Kanunu, yayın, itiraz, sınıf sistemi, hizmet markaları, menşe adları, vb. çağdaş hükümleri, tasarıdan çıkarıldıkları için, içermemiştir.

(1) Konuk yazarımız, Sayın M. Kaan Dericioğlu ile ilgili daha detaylı bilgiye bültenimizin son sayfasında yer alan “Künye” bölümünden ulaşabilirsiniz.

Yukarıda açıklanan bilgiler çerçevesinde konuya bakıldığı zaman, Türkiye'nin Sınai Haklar konusunda kabul edilmiş Kanunlara acil ihtiyacı vardır.

Mevcut Kanun Tasarısı ilgili kurum tarafından görüşlere açılmış ve görüşler alınmıştır. Görüş aşamasında bazı eleştiriler ve öneriler ilgili kuruma sunulmuş ve bazıları dikkate alınmış, bazıları dikkate alınmamıştır.

27.06.1995 tarihinde kabul edilen ve Türkiye için bir devrim niteliğinde olan, Kanun Hükmünde Kararnameler, sınai haklar alanında nasıl bir dönemi başlatmış ise, Sınai Mülkiyet Kanunu da TBMM de kabul edildiği zaman, mevcut eksikliklerine rağmen, yeni bir dönemi başlatacaktır.

Sunulan görüşlere bir örnek olarak markalar konusunda kullanılan “**aynı veya benzer**” terimleri yerine “**aynı türdeki mal**” ve “**ayrı edilemeyecek derecede benzer**” terimlerinin kullanılması verilebilir. Bu iki terim, AB düzenlemelerinde kullanılan “**identical with**” ve “**similar to**” ile uyumlu değildir.

AB Direktifi Madde 9 Fıkra 2 bent (b)

(b) the sign is identical with, or similar to, the EU trade mark and is used in relation to goods or services which are identical with, or similar to, the goods or services for which the EU trade mark is registered, if there exists a likelihood of confusion on the part of the public; the likelihood of confusion includes the likelihood of association between the sign and the trade mark;

Tasarının 27 Nisan 2016 ve 3 Mayıs 2016 tarihlerinde görüşüldüğü Alt Komisyonunda tasarının bazı maddelerinde değişiklik yapılmış, Komisyon Raporu 4 Mayıs 2016 tarihinde Ana Komisyona sunulmuştur.

Aşağıdaki linklerde konu ile ilgili bütün tutanakları bulabilirsiniz.

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanaKId=1626

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanaKId=1631

Ayrıca komisyonun yaptığı bütün toplantı tutanakları tarih sırasıyla aşağıdaki linkte yer almaktadır.

<https://komisyon.tbmm.gov.tr/tutanaklar.php?pKomKod=36>

– 20 inci maddenin ikinci fıkrasında redaksiyon yapılmıştır.

- 22 inci maddenin dördüncü fıkrası redaksiyon yapılmış ve “yayımlama” yerine “yayım” yazılmıştır.
- 23 üncü maddede, marka yenileme talep süresi değiştirilmiştir. Yenileme talep süresi, ayın son günü yerine vade tarihi olacaktır.
- 30 uncu maddenin sekizinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.
- 69 uncu maddede tasarım tescilinin yenileme talep süresi değiştirilmiştir. 23 üncü madde gibidir.
- 82 inci maddede redaksiyon yapılmıştır.
- 122 inci maddeye, kamu destekli projelerde, Ar-Ge Kanunu kapsamındaki faaliyetlerin madde kapsamı dışında bırakılması için, yeni bir fıkra eklenmiştir.
- 129 uncu madde, ilgili konuda Rekabet Kurumu’nun karar vermesi eklenmiştir.
- 138 inci maddede, “patentin sağladığı korumanın kapsamının aşılması” konusunda birinci fıkraya bir bent eklenmiştir.
- 148 inci maddeye “noter tarafından onay” eklenmiştir.
- 149 uncu madde, “el koymanın tecavüze konu ürünler dışındaki diğer ürünlerin üretimini engellememesi” amacıyla birinci fıkranın d bendi değiştirilmiştir.
- 154 üncü maddesinin birinci fıkrasında “bildirimin dava şartı olmaması” gerekçesiyle değişiklik yapılmıştır.
- 156 ıncı maddesinin birinci fıkrası, fikri haklar mahkemelerinin kuruluşuna ilişkin hükümlerin yer alması amacıyla, değiştirilmiştir.
- 159 uncu maddenin ikinci fıkrasının b bendi, “el koymanın tecavüze konu ürünler dışındaki diğer ürünlerin üretimini engellememesi” amacıyla değiştirilmiştir.
- 168 inci maddesi, “eğitim merkezlerinin bir akademi bünyesinde örgütlenmesi amacıyla” değiştirilmiştir.
- 182 inci madde, patent ve marka vekillerinin disiplin soruşturması usulüne ilişkin değişiklik yapılmıştır.
- 156 ıncı madde, 188 inci madde olarak değiştirilmiştir.
- 188 inci madde 189 uncu madde olarak değiştirilmiştir.

- Geçici 5 inci madde, marka yenileme taleplerine bir ay süre verilmesi eklenmiştir.
- Geçici 6 ıncı madde olarak, ihtisas mahkemelerinin bu Kanunla kurulan mahkemeler olarak kabul edilmesi düzenlenmiştir.
- 189 uncu madde, 190 uncu madde ve 190 uncu madde 191 inci madde olarak değiştirilmiştir.
- Kanun Tasarısı adının Sınai Haklar Kanunu Tasarısı ve Sınai Mülkiyet terimlerin Sınai Haklar olarak değiştirilmesinin, Komisyon görüşmelerinde değerlendirilmesi için görüş birliği oluşmuştur.

4 Mayıs 2016 tarihli Alt Komisyon çalışmalarında sonuç olarak, 16 maddede esasa ilişkin veya redaksiyon niteliği taşıyan değişiklikler yapılmış, iki geçici madde ile üç yeni madde oluşturulmuştur.

5 Mayıs 2016 günü yapılan Komisyon toplantısında, Alt Komisyondan geçen maddeler genellikle aynen kabul edilmiştir.

30 uncu maddedeki “iktibas veya iltibas” terimleri nedeniyle verilen değişiklik önermeleri uzun süre tartışılmış, Bakanlığın değişiklik önermelerine katılmaması üzerine aynen kabul edilmiştir.

38 inci madde için verilen önerge kabul edilmiş ve görüş taleplerinde ücretin Enstitü tarafından ödeneceği şeklinde madde değiştirilmiştir.

Coğrafi işaretlerle ilgili hükümlerde, gerek AB ve gerekse AB ülkelerinde uygulanan sistemlerden çok farklı hükümler yer almıştır. Bunlara ilişkin olarak özellikle TOBB tarafından önerilen düzeltmeler kabul edilmemiştir. Coğrafi işaretlerde en önemli konunun denetim olduğu bilinmektedir. Kanun Tasarısı’nda Türk Patent Enstitüsü bünyesinde bir Coğrafi İşaretler Dairesi kurulacağı ve bu dairede görevlendirilecek uzmanlarla Türkiye’nin Coğrafi İşaretlere ilişkin işlemlerinin yürütüleceği varsayılmıştır.

Coğrafi işaretlerle ilgili mevcut KHK hükümleri ve uygulama AB ve AB ülkeleri ile uyumlu değildir. Uyumsuzluğun temeli coğrafi işaretler ile markaların birbirlerine karıştırılması ve markalara ilişkin bazı hükümlerin coğrafi işaretlerde de uygulanabileceği yanılgısından kaynaklanmaktadır.

Markalarda marka tescil edilir. Bu tescil marka sahibine kişi hakkı olarak münhasır bir hak (exclusive right) sağlar. COĞRAFI İŞARETLERDE İSE TESCİL EDİLEN

ÜRÜNDÜR. Tescil edilen bir ürün olduğu için, kişisel bir hak söz konusu değildir. Bir başka ifade ile Antep Fıstığının, Malatya Kayısının, Antep Baklavasının sahibi yoktur ve olamaz da. Coğrafi işaretlerde üreticilerin ve üretici gruplarının coğrafi işareten yararlanmak hakkı vardır.

Türkiye’den ilk örnek olan, Antep Baklavasının AB coğrafi işaret tescili incelendiği zaman bu durum netlik kazanmaktadır. AB coğrafi işaret tescillerine bakıldığında önemli olan konunun yalnız ürün olduğu görülecektir. Söz konusu yayında ne başvuru sahibi ve ne de tescil sahibi gibi kavramlar yoktur. Tescil edilen Antep Baklavasıdır. AB de olduğu gibi WIPO Menşe Adı tescillerinde de durum aynıdır. Bu tescillerde yalnız “üretici ve üretici grupları bu tescilden yararlanır” ifadesi kullanılmaktadır.

Tasarının coğrafi işaretlerle ilgili hükümlerinin tümüyle gözden geçirilmesi, marka tescillerinden farklı olduğu kabul edilerek, WIPO ve AB uygulamalarına paralel hükümler getirilmesi gerekir.

Tasarımlarda önemli bir konu, 64 üncü maddenin 6 ıncı fıkrasının d bendinde yer alan “Yeni olmadığı tespit edilen” hükmüdür. Bu bendin tasarı metninden çıkarılmasına ilişkin öneriler kabul edilmemiştir. İlgili Bakan tarafından yapılan “ ... yeni düzenlemeyle mesela pek çok yazılım var bir yeni tasarım size geldiğinde onu hemen o yazılıma yüklediğinizde bu tasarım yeni mi değil mi onu tespit ediyorsunuz. ... daha güçlü bir sınai mülkiyet koruması getireceği için ... önergeye katılmıyoruz.” açıklamalara göre, tescil başvurusu yapılan bir tasarımın görseli, bir arama motoruna yüklendiği zaman bu arama motorunda aynısı varsa bulunacağı belirtilmiştir.

Görüntülerin kayıt edilmesi ve sorguda bulunmasına ilişkin bilgisayar teknolojileri ile uğraşan bir şirketin bu konudaki açıklaması şu şekildedir:

“... ‘ın geliştirmiş olduğu sistem, endüstriyel tasarım görselleri ile çalıştırıldığında bir sınıflandırma sistemi ile içerik bazlı bir arama yöntemine dönüşüyor. Yani siz, örneğin “lavabo” aradığınızda dünyadaki web sayfalarında yayınlanmış bütün lavabolar (tasarım olarak benzesin veya benzemesin) karşınıza geliyor. Tabii milyonlarca sonuç çıkıyor. Türkiye’de endüstriyel tasarım olarak yayınlanan ve korunacak olan bir halı/kilim deseninin, beyaz eşyanın görsel araştırması ile benzerlerinin bulunması teori ve pratikte imkansız. Dünyada web sayfalarında yayınlanan bütün görseller içerisinde endüstriyel tasarım olarak korunması istenen bir görselin araştırılması istenilen sonucu veremeyecektir”

Komisyonunda tartışılan ilginç hükümlerden biri de 83 üncü maddedeki “*ikinci tıbbi kullanım*” konusudur. Avrupa Patenti başvuruları sonrası Türkiye’ye giriş yapan Avrupa Patentlerinde ikinci tıbbi kullanım söz konusu olduğu halde, Türkiye’ye yapılan ulusal başvurularda olamayacaktır. Çok tartışılan bu konu ilgili Komisyonunda maalesef kabul görmemiştir.

11 Mayıs 2016 Komisyon toplantısında; 84 ila 121 inci maddeler oy çokluğuyla kabul edilmiştir. Bu kapsamdaki 121 inci madde “Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlar” ile ilgilidir. Geçmiş dönemdeki Kanun Tasarısı Taslakları sırasında çok tartışılan bir konu olduğu halde, bu madde için önerge veren milletvekili olmamıştır. Geçmiş dönemde örnek alındığı belirtilen, Birleşik Devletlerde uygulanan Bayh-Dole Act (1980) tan farklı bir tasarı söz konusu olmuştur.

Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlar için düzenlenen hükümler, genel olarak, yükseköğretim kurumlarına yükümlülükler getirmektedir. Yükseköğretim Kurumu, buluş üzerinde hak sahipliği talebinde bulunması durumunda, Yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak, patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Bu yükümlülükler bildirim yapılan buluşlar için, serbest buluş tercihinin yapılmasına yol açabilecektir. Örneğin, 3 üncü fıkra hükmüne göre, öğretim kurumu patent başvurusu yapmakla yükümlüdür ve söz konusu buluş için daha uygun olan **ticaret sırrı** olarak saklanma seçeneği kullanılamayacaktır.

“Yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda bir buluş gerçekleştiğinde buluşu yapan, buluşunu yazılı olarak ve geciktirmeksizin yükseköğretim kurumuna bildirmekle yükümlüdür. Patent başvurusu yapılmışsa, yükseköğretim kurumuna başvuru yapıldığına dair bildirim yapılır.” Burada maddi hata vardır ve fıkranın iki cümlesi birbiri ile çelişmektedir.

121 inci maddenin yedinci fıkrası ilginç bir hüküm içermektedir. *“Yükseköğretim Kurumu, kusuru nedeniyle başvuru işlemlerinin veya patent hakkının sona ermesine sebep olursa, buluşu yapanın uğradığı zararı tazmin etmekle yükümlüdür”.*

Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlara çalışanların buluşlarına ilişkin hükümler uygulanacağı birinci fıkrada belirtilmiştir. Bunun anlamı buluşa patent alınması haklarının yükseköğretim kurumuna geçişidir. Buluş üzerindeki haklar öğretim kurumuna ait ise, buluşu yapana neden tazminat ödenecektir? Türkiye’deki patent başvurularının yaklaşık %80 kadarı patente ulaşmamaktadır. Ulaşabilenlerin ticarileşme şansı çok düşüktür. Patent konusu buluş ticarileş-

memiş ve bir gelir elde edilmemiş ise, bir gelir söz konusu olamayacağı için, herhangi bir tazminat da söz konusu olamayacaktır.

Madde 122 : Birleşik Devletlerde uygulanan Bayh-Dole Act (1980) da üniversite ve özel sektör ayırımı yoktur. Kamu destekli projeler, yükseköğretim kurumlarından ayrılarak, farklı bir uygulama önerilmiştir.

Bayh-Dole Act, ayırım yapmadan bütün desteklenen projeleri kapsamakta idi. “Bu Kanun, federal hükümetler tarafından fonlanan (desteklenen) üniversite, küçük işletmeler ve kâr amacı gütmeyen kurumlardaki araştırmalardaki buluşların hak sahipliğini düzenlemektedir.”

122 inci madde ile ilgili sunulan önergeler kabul edilmemiş ve 122 inci maddenin altıncı fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

(6) 28/2/2008 tarih ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında kurulan Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde veya 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulan teknoloji geliştirme bölgelerinde, kamu kurum ve kuruluşları desteğiyle bir sözleşme çerçevesinde yürütülmeyen çalışmalarda veya proje bazlı olmayan kamu desteklerinde ortaya çıkan buluşlar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

129 uncu maddenin ikinci fıkrasındaki, “bir aydan fazla olmamak üzere süre verilir” ifadesi “bir ay süre verilir” olarak değiştirilmiştir.

143 üncü maddenin beşinci fıkrasındaki süre “başvuru tarihinin kesinleşmesinden itibaren iki ay içinde” olarak değiştirilmiştir.

152 inci madde “*Hakkın Tüketilmesi*” ile ilgili olup en çok tartışılan maddelerden biridir. İlk yayınlanan Kanun Tasarısı Taslağında “ ... Türkiye’de piyasaya sunulmasından sonra ...” olan hüküm, TBMM ne sunulan taslaktan Türkiye çıkarılarak “... piyasaya sunulmasından sonra ...” olmuştur. İlk okunuşta fark edilmeyen konu ulusal tükenme ilkesi yerine uluslararası tükenme ilkesinin tercih edildiği anlamına gelmektedir. 152 inci maddenin birinci fıkrası tüm sınai hakları kapsadığı halde, ikinci fıkra yalnız marka konusu ile sınırlandırılmıştır. Buna göre, bir markalı ürünün değiştirilerek veya kötüleştirilerek ticari amaçlı kullanımını marka sahibinin önleme hakkı varken, patent, faydalı model ve tasarım sahibinin bu hakkı olmayacaktır.

Bütün sivil toplum kuruluşlarının ulusal tükenme ilkesinin uygulanması gerektiği şeklinde ısrarlarına rağmen ilgili Bakanlık uluslararası tükenme ilkesinde ısrar etmiş ve değişiklik önermeleri kabul edilmemiştir.

183 üncü madde için sunulan önergeye göre “Türk Patent Enstitüsü” unvanı “Türk Patent ve Marka Kurumu” ve kısa unvanı “Türk Patent” olarak değiştirilmiştir. Son yılların eğilimi patent ve marka ofisi değil, “fikri haklar ofisi” dir. Kanada, Birleşik Krallık ve birçok ülke kanunlarını birleştirmiş ve ofis unvanını da yeni eğilime göre değiştirmiştir. Avrupa Birliği “OHIM – Office for Harmonization in the Internal Market” unvanını “EUIPO – European Union Intellectual Property Office” olarak yeni değiştirmiştir.

189 uncu madde ile Patent uzmanı, marka uzmanı unvanları “sınai mülkiyet uzmanı” olarak değiştirilmiştir. WIPO tarafından yayınlanan bir dokümanda sınai mülkiyet uzmanı şu şekilde belirtilmiştir:

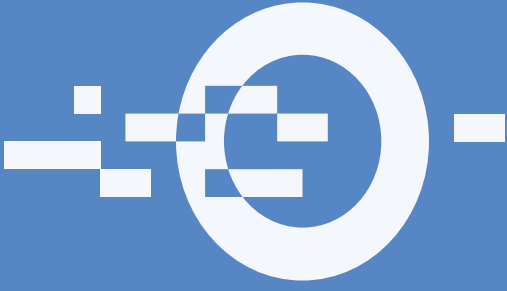
“62. A few words on the external or independent expert services in intellectual property matters. The term “industrial property expert” is meant to include, for the purposes of this document, patent attorneys or agents, patent practitioners, trademark attorneys or agents, and lawyers.”

http://www.wipo.int/edocs/mdocs/innovation/en/isip_95/isip_95_4-annex1.pdf

Bir resmi patent ofisinde çalışan ve inceleme yapan kişiler genellikle “patent examiner” ve bir resmi marka ofisinde çalışan ve inceleme yapan kişiler de “trademark examiner” olarak unvan kullanır. Uluslararası platformda kullanılan unvanlardan farklı bir unvan kullanılmasının yararı tartışılabilir.

190 ıncı madde ile bazı madde hükümlerinin yürürlük süreleri belirlenmiştir:

- Madde 26: Markanın iptal halleri ve iptal talebi, 7 yıl sonra,
- Madde 23 ve Madde 69 daki yenileme süreleri ile Madde 46 daki coğrafi işaretteki amblem kullanımı, bir yıl sonra.
- İlgili Komisyon, 11 Mayıs 2016 - Saat 15.11 de çalışmalarını tamamlamıştır. Kanun Tasarısının TBMM Genel Kurulu’na ne zaman gideceği konusunda henüz bilgi açıklama yoktur.

AIPPI
TÜRKİYE

IT – IP

Konuk Yazar: **Av. Selin Kaledelen¹**,
Selin.KALEDELEN@ext.euipo.europa.eu

IT Şirketleri Yargıyı Ele Geçiriyor: Nefret Söylemi çerçevesinde AB Komisyonu Kuralları

Avrupa Komisyonu; günümüzde teknoloji ve internet sektörünün ağababalarından sayılan Facebook, Twitter, Youtube ve Microsoft ("*IT Şirketleri*") ile beraber Avrupa'da internette nefret söylemiyle ("*hate speech*") savaş kapsamında bir dizi yükümlülüğü içeren Kuralları ("*code of conduct*") 31 Mayıs 2016 tarihinde yayımladı.

Fakat servis veya hosting sağlama hizmeti veren IT Şirketleri'nin görevleri söz konusu kuralların yayımlanmasından çok önceye dayanmaktadır. 2000/31/EC sayılı E-Ticaret Direktifi'nin² 14. maddesi internetten içerik kaldırmaya dair yöntemleri ve hangi içeriklerin kaldırılabilirliğini ve buna ilişkin sorumlulukları belirlemektedir; ırkçı, çocuk istismarına yönelik veya spam barındıran içerikler gibi.

2015 yılının Ekim ayında Avrupa'da işbirliğini artırarak temel hak ve özgürlüklerin koruması ve söz korumanın geliştirilmesi için ilk defa bir Kolokyum³ gerçekleştirilmiştir. Bir anlamda diyalog niteliği taşıyan söz konusu toplantı; politikacılar, AB kurum ve enstitüleri, üniversiteler ve sivil toplum arasındaki iletişimi güçlendirmek ve güncel hak ve özgürlük problemleri masaya yatırmak, hak ve özgürlükler kapsamındaki yasal boşlukları veya ihtiyaçların belirlenmesi amacını gütmektedir. İşte bu Kolokyum'da internette insan odaklı tartışmalarda IT Şirketleri ile diyalog kurulması ve söz konusu şirket ve teşebbüslerin internetteki şiddet ve nefret içerikli davranış ve söylemlerin engellenmesinde büyük rolü olduğunun altı çizilmiştir.

2015 yılında boş durmayan AB Komisyonu, Aralık ayında Avrupa Güvenlik Gündemi⁴nde yer alan en önemli taahhütlerden biri olan AB Internet Forumu⁵nu gerçekleştirerek AB diplomatları ile büyük IT şirketleri, Europol, AB Parlamentosu gibi katılımcıları bir araya getirmiş ve internette var olan zararlı içeriklere karşı standart bir yaklaşım geliştirilmesi için özel teşebbüs ile AB kurum ve kuruluşlarının bir araya gelmesine vesile olmuştur. Nefret söylemine karşı geliştirilecek metotların dışında Forum'da kamunun internet aracılığıyla yayılan terörist propagandanın nasıl korunması gerektiği ve bu mücadeleye dair nasıl önlemler alınabileceği de tartışılmıştır.

Bu yıl süregelen önce Paris daha sonrasında Brüksel'de gerçekleşen terör saldırılarının yarattığı panik ortamı sadece toplum ile sınırlı kalmamış, AB kurum

(1) İstanbul Barosu'na bağlı avukat. Şu an Avrupa Birliği Fikri Mülkiyet Ofisi'nde (EUIPO) çalışmaktadır.

2 DIRECTIVE 2000/31/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market (Directive on electronic commerce)

3 Annual Colloquium on Fundamental Rights in the EU. Bahsi geçen Kolokyum'un konusu Tolerans ve saygı: Avrupa'da Müslüman ve Yahudi odaklı nefreti önleme ve mücadele ("Tolerance and respect: preventing and combating antisemitic and anti-Muslim hatred in Europe") idi.

4 The European Agenda on Security, 28.04.2015, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/library/documents/basic-documents/docs/eu_agenda_on_security_en.pdf

5 EU Internet Forum: Bringing together governments, Europol and technology companies to counter terrorist content and hate speech online

ve kuruluşlarına, saldırıları hem online hem de offline olarak önlemeye dair tedbirlerin alınması gerektiğinin sinyalini vermiştir. Bu nedenle, 24 Mart 2016 tarihinde AB Adalet ve İçişleri Bakanlar Kurulu birlikte bir bildiri⁶ yayınlamıştır. Bildiride, 22 Mart 2016 tarihinde Brüksel’de gerçekleşen terör saldırısının ardından online terör ile mücadelede alınması gereken önlemler 10 madde ile sayılmıştır. Önlemlerin içerisinde hepimizin uçak bileti alırken çoğu kez karşılaştığı fakat ne anlama geldiğini bilmediği PNR yani Yolcu İsim Kaydı⁷ Direktifi’nin Nisan 2016’dan itibaren ivedilikle yürürlüğe girmesi ve yolcu bilgi birimlerinin söz konusu veri değişimlerini yapabilmesini de içeren maddelere yer verilmiştir. Başka bir deyişle, AB’nin IT şirketleri ile terörist propaganda ve internette nefret söylemine karşı Haziran 2016 tarihi ile mutabakata vardığı Kurallar, AB ile özel sektörün işbirliğini daha da yoğunlaştıracaktır.

31 Mayıs’ta yapılan basın açıklamasında, IT Şirketleri’nin internette nefret söyleminin engellenmesi ve nefret söylemine karşı mücadelede aynı zamanda internet ortamında ifade özgürlüğünün genişletilmesi bağlamında ortak sorumluluklarının olduğu, söz konusu mücadelenin etkili olabilmesi için AB üyesi devletlerin milli hukuklarında internette nefret söylemi, ırkçılık (“racism”) ve yabancı düşmanlığını (“xenophobia”) suç olarak tanımlayarak fiziki dünyada olduğu kadar sanal dünyada da söz konusu yaptırımların uygulanması vurgulanmaktadır. İnternet ortamında sayılan suçlara karşı etkili tedbirlerin alınması ve üye devletin milli hukuklarına uyarlanması da, tahmin edilebileceği üzere çeşitli sosyal medya platformlarının üye devletler ile işbirliği ile mümkün olabileceğinin altı çizilmiştir.

Avrupa Adalet Komisyonu üyesi Věra Jourová süreci şöyle özetlemektedir:

“En son yaşanan terör saldırıları, bizlere internette yer alan nefret söylemi hususunu acilen irdelememiz gerektiğini hatırlattı. Maalesef sosyal medya terörist grupların, şiddet ve ırkçı söylemlerini gençleri radikalleştirme de kullandığı araçlardan biri haline geldi. Söz konusu Kurallar, AB hukukunun ruhuna ve lafzına uygun olarak internetin özgür ve demokratik ifade için bir mecra olarak kalmasının güvence altına alınması için önemli bir adımdır. Gereken durumlarda, nefret söylemi yer alan içeriklere dair uyarıların incelenerek 24 saat içerisinde kaldırılması veya söz konusu içeriğe erişimin engellenmesine dair IT Şirketleri’nin verdikleri taahhütlerden memnuniyet duyuyorum.”

(6) Joint Statement of EU Ministers for Justice and Home Affairs and representatives of EU institutions on the terrorist attacks in Brussels on 22 March 2016

(7) Passenger Name Record

Twitter'dan Karen White⁸ ise şunları belirtmektedir:

“Nefret içerikli hareket veya ifadelerin Twitter’da yeri yoktur ve bu konuyla ilgili endüstride ve sivil toplumda yer alan işbirlikçilerimiz ile mücadelemize devam edeceğiz. Kullanıcılarımıza taahhüt ettiğimiz gibi Tweet akışı devam edecektir. Fakat ifade özgürlüğü ile şiddet ve nefreti kışkırtan davranışlar arasında açık bir ayrım bulunmaktadır.

...

Bu konu hakkında Avrupa Komisyonu, üye devletler, endüstride ve sivil toplumda yer alan ortaklarımız ile teknoloji sektöründe yer alan meslektaşlarımız ile birlikte kurulacak olan yapıcı diyalog ve iletişimin devamını sabırsızlıkla bekliyoruz.”

Lie Junis⁹ ise Karen White’in sözlerine şöyle destek çıkmaktadır:

“Kullanıcılarımıza servislerimiz aracılığıyla bilgiye erişimi vaat etmemize rağmen platformlarımızda nefret söylemini her zaman yasakladık ve yasaklamaya devam edeceğiz. 24 saat içerisinde uyarıları inceleme ve kaldırmaya yönelik etkili sistemlerimiz mevcut. Nefret söylemine karşı olan savaşta Komisyon ile çalışmaktan mutluluk duyuyoruz.”

IT Şirketleri aşağıda sıralanan bu Davranış Kuralları ile nefret söylemine ilişkin mücadeleye dair çabalarını sürdüreceklerini taahhüt etmektedirler:

- IT Şirketleri’nin platformlarında veya servislerinde yer alan ve nefret söylemi barındıran içerikleri kaldırmaları veya erişimi engellemeleri için bildirimleri değerlendirme hususunda açık ve etkili metotları geliştireceklerdir. IT Şirketleri, Topluluk Kurallarında ve Kılavuzlarında açıklandığı üzere şiddet ve nefret içerikli davranışları tahrik edici her türlü teşviki yasaklayacaklardır.
- Geçerli kaldırma bildirimlerinin ulaşmasıyla beraber, sadece bu iş için var olan takımları tarafından, içeriğin kaldırılması veya içeriğe erişimin engellenmesini kendi şirket kuralları, Topluluk ilkeleri ve 2008/913/JHA numaralı çerçeve kararının ışığında ve gerekli olduğu hallerde milli hukuk temel alınarak değerlendireceklerdir.
- IT Şirketleri, 24 saat içerisinde nefret söyleminin kaldırılmasına dair geçerli bildirimleri değerlendirmek ve kaldırılması gereken hallerde ise söz konusu içeriğe erişimi engellemek ile yükümlüdür.

(8) Twitter Head of Public Policy for Europe
(9) Google’s Public Policy and Government Relations Director

- Yukarıda sayılanlara ek olarak, Şirket içi kurallar ve Topluluk ilkeleri altında yasaklanan içerik tiplerine ilişkin kullanıcıları bilgilendirerek kullanıcı farkındalığını artıracaklardır.
- Özellikle nefret söylemi içeren içeriklere ilişkin bildirimler ve bu içeriklere erişimin engellenmesi hususunda üye devletler ve IT şirketleri arasındaki iletişimi hızlandırmak ve daha etkili olmasını sağlamak adına IT Şirketleri bildirimlerin nasıl ve hangi yöntemlerle yapılmasına dair bilgi sağlayacaktır. Söz konusu bilgi, üye devletlerle ve IT Şirketlerinin kararlaştırdıkları iletişim noktaları kanalıyla yapılacaktır. Bu sistem ise, özellikle kolluk kuvvetleri olmak üzere üye devletlerin online nefret söylemini teşhis etmek ve şirketlere bildirimde bulunma yöntemlerine aşina olmasını mümkün kılacaktır.
- IT Şirketleri, kamu görevlileriyle¹⁰ işbirliği yaparak ve şirket içi politikaları ışığında Topluluk ilkelerince belirlenen bildirim ve raporlama kurallarını de göz önüne alarak, uzmanlarca saptanan şiddet ve nefret içerikli davranış ve söylemleri barındıran ve bunları teşvik eden içeriklerin belirlenmesi (flagging) ve bildirimini teşvik edeceklerdir. IT Şirketleri bir çok bölge ve coğrafyada kamu görevlileriyle olan işbirliklerini daha da yaygınlaştırmak ve güçlendirmek için çaba gösterecek ve uygun görülen hallerde, kamu görevlilerinin bağımsızlıklarını ve güvenilirliklerini koruyarak onların “onaylanmış ve güvenilir raportör”¹¹ veya eşdeğeri olarak faaliyet göstermeleri için destek sağlayıp eğitim vereceklerdir.
- IT Şirketleri, düzenli olarak çalışan kadrolarına güncel toplumsal gelişim ve değişimler ışığında eğitimler vererek fikir alışverişi için ortam sağlayacaklardır.
- IT Şirketleri kendi aralarında ve diğer sosyal medya şirketleri ile işbirliklerini arttıracaklardır.
- IT Şirketleri ve Avrupa Komisyonu, nefret söylemi ve önyargısına karşı bağımsız ifade ve argümanlara önem vererek, faaliyetlerine söz konusu bu bağımsız söylemleri tanıma, teşvik etme ve eleştirel düşünceyi destekleyen eğitimler ile devam edeceklerdir.
- Şirketler, kamu görevlilerine nefret söylemi ve önyargıya karşı eğitim ve uygulama bağlamında elinden gelen tüm çabayı göstererek onlara proaktif kampanyalarında destek vereceklerdir. Komisyon, Üye Devletlerle beraber kamu organlarının ve görevlilerinin ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli adımların atılmasını teşvik etmek için katkıda bulunacaklardır.

(10) Community Service Officer (CSO)

(11) Trusted Reporter

- Komisyon, Üye Devletlerle beraber koordineli olarak diğer ilgili platformlar ve sosyal medya şirketleri de dahil olmak üzere işbu davranış kuralları altındaki taahhütlere bağlılığı teşvik edeceklerdir.

Şirketler ve Komisyon işbu Kurallar altında hükme bağlanan taahhütleri değişen zaman şartlarına göre kuralların etkileri de dahil olmak üzere düzenli değerlendirmesi hususunda karşılıklı anlaşmışlardır. İleriki safhalarda şeffaflığı ve alternatif yolları nasıl teşvik edeceklerini taraflar karşılıklı olarak tartışacaklardır. Bu amaçla düzenli toplantılar yapılarak ilk incelemeler 2016 yılının sonunda rapor haline getirilecektir.

Bahsi geçen Kuralların AB’de gelişen ve değişen olaylar ve en önemlisi ardı arkasına gelen terör eylemlerinin de sebebiyet vermesiyle tepeden inme değil aksine kronolojik geçmişi olan bir kurallar dizisi olduğu açıkça görülmektedir.

İnternette terörist grupların üye kazanarak güç toplaması ve nefret söyleminin yayılmasının insan hak ve ilkeleri ile bağdaşmadığı herkesçe kabul edilen bir hadisedir. Fakat söz konusu tehlikelere karşı gönüllülük esasına dayalı IT şirketlerine dayatılan bu davranış kuralları aslında görüldüğü kadar pozitif midir?

Nefret söylemi 2008 yılında 2008/913/JHA sayılı Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı AB Çerçeve Kararı¹²’nda tanımlanmıştır. Söz konusu karara göre üye devletler nefret söylemi için milli hukuklarında caydırıcı ve cezalandırıcı önlemler almak ile yükümlüdür. Bahsi geçen Kurallar ise bu gözetleme ve yaptırım uygulama yükümlülüğünü kısmi ve zımni olsa da “*IT Şirketleri nefret söyleminin yaygınlaşmasına dair verilecek mücadelenin öncülüğünü yapacaktır*” maddesiyle IT Şirketlerine devretmektedir. Halbuki söz konusu mücadelenin öncülüğünü özel sermayeli ABD menşeli şirketler değil üye devletler ve Komisyonun kendisinin yapması gerekir. Özel şirketlere böyle bir rol ve görev atfedilmesi hukuk devleti ilkesine hem de AB hukukunun temel prensiplerine aykırıdır. Aksi halde, bireylerin arasındaki iletişim araçlarının keyfi olarak sansürlenmesi ve kesintiye uğraması kuvvetle muhtemeldir. Her ne kadar söz konusu çerçeve kararlarda sınırlar belirtilse de nefret söylemi ve internette şiddet kavramlarının ucu açık olması ve belirsizliği bu ihtimali daha da artırmaktadır. Böylesine bir hukuki yorumlamayı IT Şirketleri’nin iradesine bırakmak evrensel hukuk ilkelerinin ruhu ve lafızıyla bağdaşmamaktadır.

Bir diğer örnek ise “IT Şirketleri hukuka uygun kaldırma talebinin ulaşmasıyla beraber, sadece bu iş için var olan takımları tarafından, içeriğin kaldırılması

(12) Framework Decision on combating certain forms and expressions of racism and xenophobia by means of criminal law; 2008/913/JHA

veya içeriğe erişimin engellenmesini kendi şirket kuralları, Topluluk ilkeleri ve 2008/913/JHA numaralı çerçeve kararının ışığında ve gerekli olduğu hallerde milli hukuk temel alınarak değerlendireceklerdir.” maddesidir. Bu taahhüt, şirketlere keyfi olarak nefret söylemi olarak addedilen içeriği kendi yorumlarına göre silme veya kaldırma yetkisi vermektedir. Böylelikle silinen veya kaldırılan içeriğe dair hiçbir kanıt veya bilgi AB’nin bağlı makam veya otoritelerinin değerlendirilmesine sunulmadan yok edilecektir. İtiraz yolunun önünün tıkanma ve ispat hukukunun yükümlülüklerini lağvetme riski oldukça yüksektir. Nefret söylemi veya içerik sahibi kişinin cezalandırılmama ihtimalinin önü açılmaktadır. Çünkü söz konusu içerik, makamlara iletilmeden IT Şirketleri’nin kendi tasarruf yetkisi altında silinebilecektir. Kaldı ki en önemlisi “*gerekli olan hallerde milli hukuk*” göz önüne alınacaktır. Başka bir deyişle şirket kuralları veya hizmet kuralları yeterli olduğu sürece milli hukuk içeriğin nefret söylemi olup olmadığı değerlendirmede dikkate bile alınmayacaktır.

Davranış kuralları IT Şirketlerinin yani sıra sivil toplum örgütlerini de bir işbirlikçi olarak, şiddet veya nefret barındıran içeriklerin belirlenmesi ve kaldırılması için raportör olarak teşvik etmektedir. Fakat sivil toplum örgütlerinin söz konusu içeriklerin muhteviyatını belirlemek hususunda eğitimi veya alt yapısı yoktur.

Yukarıda bahsettiğim IT Şirketlerini adeta mahkeme addeden bu denli hassas bir konunun yorumlanması ve üzerinde yaptırım uygulanması hususunda şirketlere geniş bir yetki verilmesi, söz konusu kuralların yasallığı ve geçerliliği hususunda akılda birçok soru işareti bırakmaktadır. AB hukukunun temel prensip ve normları hiçe sayılmış, mahkeme ve yerel makamların önderlik edeceği ve yaptırım uygulayacağı nefret söyleminin içeriğinin belirlenmesi ve akabinde yaptırım uygulanması konusunda IT Şirketlerinin bu çapta geniş kapsamlı söz sahibi olmasına benim gibi anlam veremeyen EDRI, Access Now gibi dijital hakların korunmasına dair çalışmalar yapan organizasyonlar yukarıda anlattığım meselelerde endişelerini dile getirerek EU Internet Forum oluşumundan kendilerini geri çekmişlerdir.

Benzer kurallar daha öncelerde de örneklerini gördüğümüz üzere kopyala-yapıştır tekniği ile Türk mevzuatına ya eklenecek ya da zımni olarak bir şekilde yürürlüğe girecektir. Her ne kadar buna benzer bir kurallar bütünü Türk pratiğine uygulanması için önümüzde zaman olsa da bu hali ile yürürlüğe girme ihtimali bile zaten hukuksuz sansür, bloklama, filtreleme uygulamalarını seven Türk hukuku uygulayıcıları için oldukça cezbedici olacaktır. Benzer kuralların

Türk hukukuna uygulanması ilkel ve manevra yeteneği zayıf kanunlarımızın üzerinde emanet gibi duracak ve sonucunda birçok kere toplum olarak tecrübe ettiğimiz üzere bilgi edinme ve ifade özgürlüğüne darbe vuracak ve bireyleri katı bir oto-sansüre itecektir.

Konuk Yazar: **Gökçe İzgi, LL.M.**

Moroğlu Arseven, gizgi@morogluarseven.com

2016 ITechLaw Konferansı

Kuruluşu 1971 senesine dayanan Itechlaw (International Technology Law Association), yıllık toplantısını 18-20 Mayıs tarihleri arasında Miami-ABD’de gerçekleştirdi.

Daha önceki adı CLA (Computer Law Association) olan Itech’i, ağırlıklı olarak bilişim teknolojileri hukuku alanında faaliyet gösteren avukatların ve danışmanların üye olduğu, teknoloji hukuku alanında önde gelen A.B.D. merkezli uluslararası bir dernek olarak tanımlamak mümkün. Dernek, her yıl Mayıs ayında, “World Technology Law Conference” adı ile yıllık toplantılarını, genel olarak ABD’de ve tercihen de INTA yıllık toplantısı öncesinde aynı veya yakın bir şehirde organize etmektedir. Böylece, hem teknoloji hukuku hem de sınai mülkiyet hukuku alanında çalışmakta olan uygulayıcılar, her iki toplantıya da katılım gösterebilme fırsatına sahip olmaktadır.

Yıllık konferanslarına 250 - 300 kişinin katılım gösterdiği organizasyon, ayrıca her yıl Avrupa ve Hindistan’da da birer adet toplantı düzenlemektedir. Teknoloji Hukuku’na ilgi duyanlar ve dernek hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenler bir çok bilgiye itechlaw.org’dan ulaşılabilir.

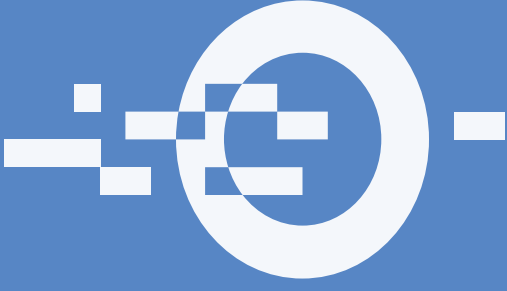
Bu sene de, 38 ülkeden yaklaşık 200 kişinin katılım gösterdiği konferans **“How Technology is Changing Life and the Law — and How Lawyers Can Keep Up”** teması ile katılımcılara deneyimlerini aktarma ve birbirinden kapsamlı sunumları dinleme fırsatı verdi.

Konferansın ilk günü, katılımcıların kayıtları ile başladı. Devamında komite toplantılarına ayrılan gün, Mandarin Oriental Otelinde yapılan ve katılımcıların networking imkanı bulduğu açılış kokteyli ile sona erdi.

Konferansın ikinci günü, temaya uygun sunumlarla devam etti. 9 akademik içerikli sunum süresince, katılımcılar, deneyim sahibi avukatlardan ve akademisyenlerden, yeni teknoloji içerikli hizmetlerin ve ürünlerin ortaya çıkardıkları hukuki sorunlar, *teknolojik tekstil ürünleri*, *araba paylaşım sistemi (car sharing)* ve *yazılım içeren oyuncaklar gibi* teknoloji hukukundaki güncel gelişmeleri dinleme fırsatı buldular. Ayrıca sosyal medya sitelerine erişimin yasaklanması, siber suç dosyalarında verilen gizlilik kararlarının sınırları ve sosyal medyada ayıplama (shaming) fiillerinin yasallığı konularıyla ilgili hazırlanan sunumlar da dikkat çekiciydi.

Bir şirketin verilerinin hacklenmesi durumunda, şirketin karşılaşacağı problemlerin ve bu durum karşısında şirket avukatının izleyeceği stratejilerin tartışıldığı atölye çalışması da keyifli sunumlar arasında yerini alarak konferansa renk kattı. Senaryo dahilinde gelişen olaylarla ilgili dinleyicilerin interaktif olarak, etkinliğin kendi uygulaması (App.) üzerinden oylama ile katkı sağlamak suretiyle aktif katılımları sağlandı ve gerek yöntem gerekse içerik olarak, bu uygulama çok beğenildi.

Son derece faydalı bulunan ve çok ilginç sonuçların elde edildiği bu bölümden sonra konferans iyi dilekler ve bir sonraki yıl buluşma temennileri ile sona erdi.

AIPPI
TÜRKİYE

MARKA

Av. Melis Abacıoğlu Viskuşenko

INTA (ULUSLARARASI MARKA DERNEĞİ) 138. YILLIK TOPLANTISI ORLANDO'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Her yıl Mayıs ayında düzenlenen ve Fikri Mülkiyet alanının en geniş katımlı etkinliklerinden biri olan INTA (INTERNATIONAL TRADEMARK ASSOCIATION/ ULUSLARARASI MARKA DERNEĞİ) yıllık toplantısı, bu yıl 21-25 Mayıs tarihleri arasında ABD'nin Florida eyaletinin Orlando şehrinde gerçekleşti. Bu yıl 138. yıllık toplantısını gerçekleştiren INTA, 140 ülkeden gelen toplamda 10.115 katılımcıyı buluşturarak, bugüne kadar düzenlenen en büyük INTA yıllık toplantısını yaptı. Ülkemizden de, birçoğu derneğimizin üyesi olan 87 meslektaşımız yıllık toplantıya katılım sağlayarak firmalarını ve ülkemizi uluslararası platformda temsil ettiler.

Yıllık toplantı, Orlando'nun oteller bölgesinde bulunan ve katılımcılara oldukça geniş bir kongre alanı sağlayan Orange Country Convention Center'da gerçekleşti. Kongre merkezine, Uluslararası Fikri Mülkiyet Örgütleri, Fikri Mülkiyet alanında faaliyet gösteren vekil firmalar, hukuk firmaları ve IP veritabanı hizmeti sunan özel firmaların tanıtım yapabilmeleri için geniş bir stand alanı da kurularak, katılımcılara standları ziyaret ederek bilgi edinme imkanı sağlandı. Çoğunluğu marka hukuku alanında faaliyet gösteren fikri mülkiyet profesyonellerinin birbirleriyle kolaylıkla buluşarak toplantı yapabilmeleri için buluşma noktaları belirlendi ve gerek her gün kongre merkezinde dağıtılan INTA Daily News gazetesi, gerekse INTA'nın 138. Yıllık Toplantısı için özel olarak hazırlanan akıllı telefon uygulaması vasıtasıyla program çizelgesini takip edebilme kolaylığı sağlandı.

Dünyanın dört bir yanından gelen fikri mülkiyet profesyonelleri ve marka sahipleri bakımından yeni iş bağlantıları kurmak ve mevcut iş ilişkilerini sağlamlaştırmak anlamında oldukça elverişli bir zemin sağlayan INTA yıllık toplantısında, aynı zamanda her yıl olduğu gibi marka koruması ve marka hukukuna ilişkin birçok spesifik konuda paneller düzenlenerek, iş ağını genişletirken eğitim alma ve ulusal platformda sektörel gelişmeleri takip edebilme imkanı sağlandı. INTA yıllık toplantıları için bir ilk olarak marka sahiplerine yönelik taklit ürünlerle mücadele çözümleri üzerine tüm gün süren bir seminer düzenlendi (Anticounterfeiting Solutions for Brand Owners). INTA Yönetim Kurulu ve Komiteleri de yıllık toplantılarını gerçekleştirerek, 2018-2021 yılları için Stratejik Planlarını geliştirmek üzere fikir alışverişinde bulundular.

Orlando'nun bir eğlence şehri olmasının da etkisiyle beklenen gerçekleşerek bu yıl INTA'nın katılımcılara sunduğu sosyal aktivite olanaklarında da artış göze çarpmaktaydı. INTA tarafından verilen resepsiyonlara ek olarak, katılımcılara opsiyonel olarak rahat bir ortamda da iş ağlarını genişletme imkanı verecek şekilde dünyaca ünlü bir ABD'li müzik grubu olan "Kool&the Gang" konseri düzenlendi. INTA yıllık toplantısının Kapanış gecesi ise bu yıl Universal Studios'ta yapıldı.

2017 yılında yapılacak olan INTA'nın 139. yıllık toplantısı, 20 – 24 Mayıs tarihleri arasında İspanya'nın Barselona şehrinde gerçekleşecektir.

Av. Olgaç Nacakçı

“The Slants” Davası¹

The Slants davası son dönemde ABD’de özellikle marka hukuku ve ifade özgürlüğü konusunda en çok konuşulan davalardan birisi haline gelmiş durumda². The Slants, Asyalı-Amerikalı gençlerin oluşturdukları bir müzik grubunun ismi. Slants, İngilizce’de “çekik gözlüler” anlamına geliyor.

Grubun kurucusu Simon Tam, 5 Mart 2010’da Amerikan Marka Ofisine (kısaca Ofis) bir başvuru gerçekleştiriyor³. 77952,263 (Kısaca ‘263) numarası alan bu başvuru hakkında marka uzmanı 11 Haziran 2010 tarihinde Marka Kanunu (Lanham Act) 2(a) maddesine göre markanın “onur kırıcı” bulunduğu gerekçesiyle markayı reddediyor⁴.

Buna karşın, 03 Aralık 2010 tarihinde Simon Tam, bu terimin Asyalılar arasında onur kırıcı olmadığına ilişkin deliller sunup kararın değiştirilmesini talep ediyor⁵. Ancak bu, marka uzmanının fikrini değiştirmeye yetmiyor⁶. Son olarak 15.06.2010 tarihinde talep edilen yeniden görme talebi de 07.07.2011 tarihinde reddediliyor ve 60 gün içinde sözlü yargılama istenebileceği Tam’e bildiriliyor. Ancak, burada da söz konusu süre kaçırıldığı için bu talepte bulunulamıyor⁷.

Tüm bu gelişmelerden sonra Simon Tam ilk marka başvurusu olan ‘263 no.lu markasını gönüllü olarak geri çekiyor. Tam bunun üzerine 14.11.2011 tarihinde 85472, 044 (kısaca ‘044) başvuru no.lu aynı unsurları taşıyan ikinci bir ‘THE SLANTS’ marka başvurusunu gerçekleştiriyor. Bu markanın başvurusunda ise bir önceki marka başvurusunda farklı olarak kullanıma ilişkin sunulan belgeler içinde herhangi bir Uzak Doğu figürü kullanılmamış. Çünkü bu da marka uzmanının ret gerekçeleri arasında verilmişti. Burada müzik grubunun daha önceki afişlerinden örnekler verilmişti⁸. Ancak bu başvurusu da aynı uzman tarafından bir önceki marka başvurusundaki gerekçelerle reddedilmiştir⁹.

Bunun üzerine Tam’in avukatları marka uzmanının kurallara aykırı olarak daha önceki marka başvurusu ile bağlantı kurduğunu belirtmişlerdir. Marka uzmanının ‘263 no.lu marka dosyası için kullanılan belgeleri ‘044 için de birebir aynı olarak kullanıldığını kanıtlamışlardır. Bunun aynı zamanda Ofis’in önyargılı olmama kuralını da ihlal ettiğini belirtmişlerdir. Ancak, bu itirazları da bir üst kurul tarafından kabul edilmemiştir.

Ayrıca, yine avukatların bu itiraz sırasında dikkat çektiği başka bir husus da markanın başka anlamları olduğu konusu olmuştur. Özellikle uzman tarafından

- (1) Mayıs ayında Orlando’da katıldığım INTA toplantısında tesadüfen The Slants davasının bizzat avukatlığını yapmış olan Joel Macmull ile tanıştım. Joel bize davanın arka planı hakkında çok ilginç bilgiler verdi. Hem bu bilgileri aktarmak hem de dava hakkında bilgisi olmayanlar için kısaca özetlemek amacıyla bu yazıyı kaleme aldım.
- (2) Hatta konu o kadar ilgi çekmiş ki Dünyanın en prestijli gazetelerinden birisi olan New York Times bizleri de ilgilendiren şekilde konuyu manşetine şu şekilde taşımış: “Federal yasalarımızda aşağılayıcı terimlerin tesciline engel olan bir madde bulunuyor. Böylesi bir madde Türkiye’de bulunsaydı hiç de yadırganmazdı! Çünkü insanlar orada Türklüğü aşağılamak suçu nedeniyle hapis yatabiliyorlar” Gerçekten de tartışılan TCK 301. maddemiz bizi burada da yalnız bırakmamış gözüküyor: <http://www.nytimes.com/2016/05/03/us/politics/supreme-court-redskins-trademark-case.html>
- (3) <http://tsdr.uspto.gov/documentviewer?caseId=sn77952263&docId=OA20100611172130 - docIndex=14&page=1>
- (4) <http://tsdr.uspto.gov/documentviewer?caseId=sn77952263&docId=OA20100611172130#docIndex=10&page=1>
- (5) <http://tsdr.uspto.gov/documentviewer?caseId=sn77952263&docId=OA20100611172130#docIndex=4&page=1>
- (6) <http://tsdr.uspto.gov/documentviewer?caseId=sn77952263&docId=OA20100611172130#docIndex=6&page=1>
- (7) Joel ilk marka başvurusu sırasında Simon Tam’i temsil etmediklerini belirtti. Davanın kendilerine gelmesi de ilginç olmuş. Öncelikle davayı ücretsiz (pro bono) takip ettiklerini belirtti. Simon Tam Joel’in avukatlık ofisine, Joel’in ortağı Ron Coleman’ın hazırladığı www.likelihoodofconfusion.com adlı (en çok takip edilen fikri mülkiyet bloglarından birisi olduğu öğrendiğim) site aracılığıyla ulaşmış.
- (9) <http://tsdr.uspto.gov/documentviewer?caseId=sn85472044&docId=SEPE2011117074838#docIndex=10&page=1>

- (10) Daha birçok örneğin olduğunu söyleyerek sadece "C" harfine kadar örnek vermişler.
- (11) Bahsedilen sitenin tüm listesine buradan ulaşılabilir: <http://www.rsdb.org/full>. Gerçekten de bir araştırmaya göre aynı marka için yapılan başvuruların biri kabul edilebilirken, diğeri başka bir uzman tarafından reddedilebilmektedir: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2715104. Bu durum da ciddi bir tutarsızlık oluşturmaktadır.
- (12) 20 Nisan 2015'te verilen karar için bkz. <http://www.cafc.uscourts.gov/sites/default/files/opinions-orders/14-1203.Opinion.4-16-2015.1.PDF>
- (13) McGinley kararı olarak bilinen kararda Mahkeme, bu tür onur kırıcı markaların tescili için devlet kaynaklarının israf edilmesini de bir gerekçe olarak belirtmiş. Ancak Yargıç Moore bu sistemin değişmesi nedeniyle artık devletin bu markaların tescilinde çok az maliyete katlandığını, aksine markanın tescil edilmemesine yapılan itirazlarda devletin daha fazla kaynak kullandığını ve bunun devlete daha fazla maliyet yüklediğini belirtmiş (Karar sayfa 21. İlk paragraf). Gerçekten de toplumların değer yargıları değişebilmektedir. Bir zamanlar kumar makineleri için patent verilemeyeceği ve müstehcen kitaplar için telif ödenemeyeceği için bkz.: <http://www.nytimes.com/roomfordebate/2016/05/04/redskins-and-other-troubling-trademarks/trademark-law-promotes-fair-competition-not-morality>
- (14) Gerçekten de yapılan bir araştırmaya göre tescil edilemeyen markaların çoğu fiili olarak kullanıma devam etmektedirler: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2715104

bulunan sözlüklerdeki anlamların ilk sırada olmadığı, bir sözlükte olumsuz anlamın 4. sırada, diğesinde ise 10. sırada olduğu belirtmişlerdir. Bu da göstermektedir ki aslında bu kelime doğrudan olumsuz olarak algılanamaz. Halbuki, marka uzmanının emsal olarak gösterdiği kararlarda, kelimelerin başka olumlu anlamları bulunmadığı belirtilerek yanlış karar verildiği belirtilmiştir. Avukatlar, örnek olarak <Apple>, <Banana>, <Brother>, <Canal>¹⁰ gibi kelimelerin dahi eğer diğ anlamlarına bakılacak olursa onur kırıcı anlamları olabileceğini söyleyerek uzmanın görüşünün tutarsız ve aşırı sübjektif olduğunu iddia etmişlerdir¹¹.

Ancak, Temyiz Kurulu daha önceki kararlarında uyguladığı 2 aşamalı test sonucunda bu markanın onur kırıcı olduğuna kanaat getirmiştir. Uygulanan test uyarınca önce markanın olası anlamlarına bakılıyor. Burada, markanın sözlük anlamı yanında mal ve hizmetleri ile markadaki diğ unsurlar da dikkate alınmakta; eğer bu marka belli bir insan, kurum, inanç veya ulusal sembole atf yapıyorsa, bu gruptaki kişilerin ciddi bir bölümü için bu markanın aşağılayıcı veya onur kırıcı olup olmadığına bakılmaktadır.

Sonuç olarak, Tam ve avukatları için Temyiz Kurulu kararı aleyhlerine olduğundan kararı üst mahkemede temyiz etmekten başka çare kalmamıştır. Aslında olayın daha ilgi çekici bölümü de buradan sonra başlıyor. Temyiz Mahkemesi öncelikle 3 hâkim ile vermiş olduğu 11 sayfalık kararda temyiz kurulunun kararını, kanundaki düzenlemeye ve önceki içtihatlardan olan McGinley kararını dikkate alarak, onamıştır. Ancak, 24 sayfalık ek görüş sunan Yargıç Moore, konunun 12 hâkimden oluşan Büyük Kurulları tarafından incelenmesi gerektiğine ilişkin görüş sunmuştur¹².

Yargıç Moore, özellikle 1991 yılında vergilerle kaynak sağlanan marka sisteminde, başvuru ücretleri ile kaynak sağlanan sisteme geçilmesinin önemine vurgu yaparak, 1981'de verilen McGinley kararının dönemi ile şu an arasında ciddi bir farklılık olduğunu dile getirmiştir. Bu nedenle de aradan geçen 30 seneden fazla olan süreyi gerekçe göstererek bu kararda verilen görüşün tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini belirtmiştir¹³.

McGinley kararının bir diğ önemi de, bu kararın özellikle ifade özgürlüğü için yapılan iddialarda sürekli gerekçe olarak kullanılması olmuştur. Karara göre, marka tescilinin reddedilmesi tek başına ifade özgürlüğünü kısıtlamamaktadır. Çünkü markanın tescilsiz de kullanımı mümkündür¹⁴. Ancak, Yargıç Moore bu konuda kendi mahkemesinin, ifade özgürlüğünün kısıtlandığı iddiası olan davalarda sürekli bu karara atf yapmasına rağmen bugüne kadar "anayasal

olmayan şartlar” doktrininin hiç incelenmediğini ve bunun bir hata olduğunu belirtmiştir. Bu doktrin basitçe şöyledir: Bir kimseden bir menfaati elde etmesi için anayasal bir hakkından vazgeçmesi şartı öne sürülemez. Yargıç Moore burada, bu doktrinin uygulanması gerektiğini, çünkü bir kimsenin markayı seçerken sahip olduğu ifade özgürlüğünden vazgeçmesinin, ulusal marka korumasından sağlanan yararlarla bağlanamayacağını düşünmektedir.

Gerçekten de özellikle Hukuk ve Ekonomi öğretisi açısından önemli tespitlerde bulunan Yargıç, maddenin özüne inerek, McGinley kararında tartışılan devlet giderlerini, yani yapılan itirazlar nedeniyle devletin harcanan kaynaklarını çok iyi bir şekilde analiz etmiştir. Bunun yanında, marka sahibinin ekonomik menfaatlerini detaylı olarak açıklamış ve markanın tescil edilememesi nedeniyle Tam’ın mahrum olduğu hakları (menfaatleri) ekonomik açıdan incelemiştir. Örneğin, markayı taklitlere karşı koruyabilme, gümrüklere tescil etme, alan adları koruması gibi korumaların ciddi ekonomik değerleri vardır. Bunlar sahibi için çok büyük ekonomik fayda sağlarken, tescil alamayan kişi bu haklardan mahrum olmaktadır.

Yargıç Moore ayrıca grup üyelerinin Asyalı olduklarından gurur duyduklarını ve bu tür nitelermelerden rahatsız olmadıklarını, grubun şarkıları içinde özellikle kültür ve ırk üzerine politik tartışmalarda bulunduklarını ve bunun ifade özgürlüğünün temel noktalarından birisi olduğunun da altını özellikle çizmiş.

Bu görüş sonrasında toplanan Büyük Kurul, 22 Aralık 2015 tarihinde herkesi şaşırtan kararını veriyor: *Marka Kanunu md. 2(a) Anayasaya aykırıdır!*¹⁵ 9’a karşı 3 oyla alınan kararda çok ilgi çekici kısımlar bulunuyor.

Mahkeme öncelikle maddenin açıkça Anayasaya aykırı olduğunu belirtmiştir. Çünkü maddenin kendisinin ayrımcı olduğunu, Ofis’in eğer marka bir gruba yönelik pozitif bir marka ise olumlu davranırken, markanın negatif bir içerik içermesi durumunda reddedildiğini belirtmiştir. Buna örnek olarak <CELEBRASIANS>, <ASIAN EFFICIENCY>, <THINK ISLAM>, <NEW MUSLIM COOL>, <MORMON SAVINGS>, <JEWISHSTAR> ve <PROUD 2 B CATHOLIC> gibi markaları göstermiş.

Çoğunluk görüşü burada şu yöndedir: Bir grup için olumlu olan mesaj, diğer grup için olumsuz olabilmektedir. Dolayısıyla örneğin <STOP ISLAMISATION OF AMERICA> ve <THINK ISLAM> iki farklı görüşü savunmaktadır ve fakat madde 2(a) anlamında sadece birisi korunmaktadır. Dolayısıyla da bu bir görüşe dayalı

(15) http://www.cafc.uscourts.gov/sites/default/files/s14-1203_Opinion_2-11-2016_1-correted.pdf

dışlamaların açıkça ifade özgürlüğüne ve anayasaya aykırı olduğuna kanaat getirilmiştir.

Dolayısıyla Mahkeme, her bir marka başvurusunda öncelikle uzmanın markayı incelerken devlet adına ahlaki bir tespitle bulunduğunu, ret kararlarında markanın kaynak belirtme özelliğine göre değil, sadece markanın ifade ediliş biçimine göre karar verdiğini belirtmiştir. Halbuki markalar ticari ifade özgürlüğü kapsamında¹⁶.

Ayrıca tartışılan konulardan birisi de “hükümetin de acaba burada bir ifade özgürlüğünden bahsedilebilir mi”dir? Çünkü Amerikan Anayasa hukukunda geliştirilen bir öğretiye göre, hükümet bütçe kaynağı ayırdığı bazı durumlarda bu istisnadan yararlanabilmektedir. Ancak burada daha önce Yargıç Moore’un da belirttiği üzere, hükümetin bir fon sağlaması veya bütçe ayırmasından artık bahsedilemediği, bu nedenle de devletin bu istisnayı kullanamayacağı belirtilmiştir. Gerçekten de davanın kilit noktalarından birisi de budur.

Ayrıca ek görüş sunan Yargıç O’Malley ve Wallach, maddenin ifade özgürlüğünü ihlal etmesi nedeniyle anayasaya aykırı olması yanı sıra aynı zamanda oluşturduğu belirsizlik nedeniyle de Anayasa ek 5. maddeye aykırı olduğunu belirtmiştir. Hatta Yargıçlar, bu belirsizliğin, yukarıda da açıkladığımız Kurul’un 2 aşamalı testiyle dahi aşılamadığını belirtmişlerdir¹⁷.

Karara kısmen katılan, kısmen muhalefet şerhi koyan Yargıç Dyk, Lourie ve Reyna öncelikle Tam’in markası yönünden çoğunluk görüşüne katıldıklarını, ancak buna rağmen maddenin onur kırıcı markaların ticari marka olarak kullanılmasının önünde engel olarak kalması görüşünde olduklarını belirtmişlerdir. Dolayısıyla kanun metni ve sonrasında Ofis tarafından geliştirilen 2 aşamalı testin bu amaca ulaşmak için tasarlandığını ifade etmişlerdir.

Peki, madde 2(a) Anayasa kapsamında korunan ifade özgürlüğünü ihlal etmekte midir? Buna cevaben Yargıç Dyk, maddenin sadece ticari markalara uygulanmasının anayasaya uygun, ancak politik ifade özgürlüğü kapsamında kalan markalar bakımından ise - ki Simon Tam tarafından da yapılan marka başvurusunun bu kapsamda olduğu düşünülmektedir – anayasaya uygun olmadığını belirtmiştir.

Sonuç olarak Büyük Kurul daha önce verilen Ofis kararını bozmuş ve Simon Tam’in markasının tescil edilmesi gerektiğine karar vermiştir¹⁸. Avukatlar bu kararı alıp Ofis’e başvuru yapmış, ancak Ofis temyiz haklarını kullanacaklarını ve Anayasa Mahkemesine (Supreme Court) gideceklerini belirtmiştir¹⁹.

(16) ABD’de geliştirilen Anayasa hukuku öğretisinde ifade özgürlüğü çeşitli sınıflara ayrılmıştır. Örneğin ticari ifade özgürlüğü de koruma görürken, bunun korumasının politik ifade özgürlüğünden daha az olacağı belirtilmiştir. Hatta devletin dahi ifade özgürlüğü olduğu, devlet tarafından kaynak ayrılan, yatırım yapılan durumlarda devletin bunu kullanabileceği belirtilmektedir.

(17) Kararda Yargıçların atfı yaptığı 1939 tarihli bir toplantı notunda bir Ofis yöneticisinin bu maddeyi kastederek ileride başlarına çok problem olacağını, çünkü neyin onur kırıcı neyin olmadığının çok kişisel bir görüş olacağı belirtilmektedir (Karar s. 10). Gerçekten de böyle olmuş, yukarıda da belirtildiği gibi birbiri ile çelişkili kararlar çıkmış, bir uzmanın onur kırıcı dediğine diğer bir uzman değildir demıştır.

(18) <http://ttabvue.uspto.gov/ttabvue/v?pto=85472044&pty=EXA&eno=16>

(19) <http://ttabvue.uspto.gov/ttabvue/v?pto=85472044&pty=EXA&eno=17>. İlginçtir ki, tam bu sırada Anayasa Mahkemesinin muhafazakar Yargıcı Antonin Scalia 79 yaşında ani bir şekilde vefat etmiştir. Ayrıca Ofis’in temyiz dilekçesine bu linkten ulaşılabilir: <http://ttabvue.uspto.gov/ttabvue/v?pto=85472044&pty=EXA&eno=17>. Bu davayı takip eden yukarıda bahsettiğimiz blog’un sahibi avukatın karşı cevaplarına da yine kendi sitesinden ulaşabilirsiniz: <http://www.likelihoodofconfusion.com/response-of-simon-shiao-tam-to-the-governments-request-for-certiorari-in-lee-v-tam/>

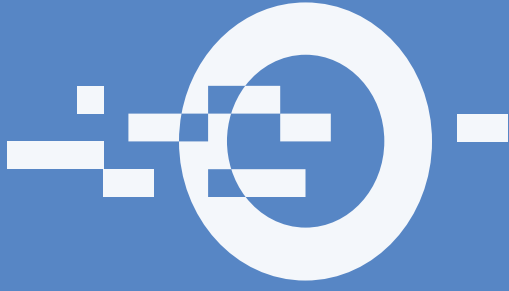
Dolayısıyla bu davaya olan ilgi daha da artmıştır²⁰. ABD'nin en yüksek yargı makamı tarafından verilecek karar merakla beklenmektedir²¹. Bu kararın ayrıca REDSKINS gibi benzer davaları da etkileyeceği düşünülmektedir²².

Biz de davayı yakından takip ederek bir sonraki sayıya yetişmesi durumunda bu konuya da yer vereceğiz.

(20) Dava hakkında New York Times'da yayınlanan çeşitli uzman görüşleri için bkz: <http://www.nytimes.com/roomfordebate/2016/05/04/redskins-and-other-troubling-trademarks>

(21) Joel bu duruşmanın henüz belirlenmediğini ancak Eylül-Ekim 2016 gibi beklediklerini belirtmişti. Bir diğer dikkat çektiği konu ise 9 hakimli olan Anayasa Mahkemesi üyelerinden biri olan ve 1980'lerde atanan, ayrıca muhafazakar olduğu bilinen Yargıç Antonin Scalia'nın vefat etmesinin bu dava üzerinde etkisine yönelikti. Gerçekten de bu olay davanın bir diğer ilgi çekici yanını oluşturmaktadır.

(22) https://www.washingtonpost.com/local/the-slants-and-the-redskins-push-trademark-battles-to-the-supreme-court/2016/06/20/55ba4fb0-3712-11e6-9ccd-d6005beac8b3_story.html

AIPPI
TÜRKİYE

TASARIM

Av. Nevin Öner

KAVRAMSAL BİR TARTIŞMA: GÖRÜNÜM, GÖRÜLEBİLİR OLMAK MIDIR?

Görünmeyen tasarımların koruma görüp görmeyeceği hususu tartışılan ve uygulamada da bu hususta halen görüş birliğine varılamayan konular arasında yer almaktadır. Örneğin, emek vererek oluşturduğunuz ve otomobillerde kullanılan ve aynı zamanda işlevsel profil tasarımlarınız, yolcular tarafından görülmediği için tasarım olarak koruma görmeyecek mi? Veya buzdolaplarında kullanılmak üzere özenli bir çalışma sonucu ortaya çıkardığınız parça tasarımları, buzdolabını kullanan kişiler tarafından görülmediği gerekçesi ile tasarım korumasından faydalanamayacak mı?

554 Sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin ("554 Sayılı KHK" olarak anılacaktır) dayanağı olan Direktif'den sonra yürürlüğü giren 98/71/EC numaralı Direktif'de ("Direktif" olarak anılacaktır) yer alan "**Koruma Şartları**" başlıklı **madde 3/(3) uyarınca** "Bileşik bir ürünün parçasına ait tasarımın, yeni ve ayırt edici olarak nitelendirilmesi için, işbu parça, bileşik ürünün normal kullanımı sırasında görülebilir olmalı ve parçanın görülebilen kısmı yeni ve ayırt edici olmalıdır."¹ İlgili maddenin 4 numaralı bendinde "normal kullanımı" ne olduğu açıklanırken bunun, bakım, servis ve onarım istisna olmak üzere, "son kullanıcı tarafından kullanım"² olarak anlaşılması gerektiği ifade edilmiştir. Bileşik ürün ise, Direktif'in 1. Maddesinde yer alan tanımlar kısmında "sökülebilen veya ürüne yeniden monte edilebilen birden çok parçadan oluşan ürün"³ olarak tanımlanmıştır.⁴

İlgili madde incelendiği takdirde, madde metninden anlaşılması gereken husus açıkmiş gibi görüne de, esasen burada "normal kullanım" ifadesinin anlamını belirleyen "**son kullanıcının kim olduğudur**". Madde 3/(3)'de yer alan "bileşik ürünün normal kullanımı sırasında" ifadesi ve Direktif'in 12. Bölümünde yer alan açıklama, son kullanıcının, ürünü bir bütün olarak son hali ile gören kişi olduğu yönündeki görüşü neredeyse tartışmasız kılmaktadır. Zira **bu bölümde, ürünün normal kullanımı sırasında görünmeyen parça tasarımlarının koruma kapsamı dışında bırakılmak istendiği ve bu parçaların, son ürünün yenilik ve ayırt edicilik incelemesi sırasında da nazara alınmaması gerektiği açıkça ifade edilmiştir.**⁵

Bu karmaşada, yukarıda yer verilen maddeler ışığında, parça tasarımının normal kullanım sırasında görülebilen kısmının, yeni ve ayırt edici olması halinde, gö-

(1) "A design applied to or incorporated in a product which constitutes a component part of a complex product shall only be considered to be new and to have individual character:

(a) if the component part, once it has been incorporated into the complex product, remains visible during normal use of the latter, and
(b) to the extent that those visible features of the component part fulfil in themselves the requirements as to novelty and individual character."

(2) "'Normal use' within the meaning of paragraph (3)(a) shall mean **use by the end user**, excluding maintenance, servicing or repair work."

(3) "'Complex product' means a product which is composed of multiple components which can be replaced permitting disassembly and reassembly of the product."

(4) Bu tanımın içerisine, masanın dahi girebileceği düşüncesinde olan Birleşik Krallık Tasarım Dairesi, "bileşik ürün" ifadesi ile "motorlu araçların" kastedildiğini ve temel amacın araç parçalarının, tasarım koruma kapsamı dışında bırakılması olduğu gerekçesi ile 2003 yılında "bileşik ürün"ün yeni bir tanımını yapmıştır. Buna göre, çok katman veya teknik olarak bileşik hale gelmesini sağlayan ve varlığı boyunca, bazıları bakım, servis ve tamire ihtiyaç duyacak birçok parça içeren ürün, bileşik ürün olarak tanımlanmıştır.

"A product containing a multiplicity, or such a number of, components that it becomes technically complex, and one for which some of the components will need maintenance, service or repair during the life of the complex product. This will usually be a product with mechanical/electrical/electronic features such as a motor car."

Detaylı bilgi için bakınız Lionel Bently, Brad Sherman, **Intellectual Property Law**, Third Edition, New York, Oxford University Press, 2009, p. 632.

(5) "Whereas **protection should not be extended to those component parts which are not visible during normal use of a product**, or to those features of such part which are not visible when the part is mounted, or which would not, in themselves, fulfil the requirements as to novelty and individual character; whereas features of design which are excluded from protection for these reasons should not be taken into consideration for the purpose of assessing whether other features of the design fulfil the requirements for protection;"

rünen kısmının tasarım korumasından yararlanacağı hususunun, açık olduğunu belirtme gereği duyarız.⁶ Başka bir deyiş ile ilgili parça tasarımı, birleşik ürüne monte edilmeden önce yeni ve ayırt edicilik özelliklerini haiz olsa da, monte edildikten sonra, ancak görünen kısmının yeni ve ayırt edici olması halinde tasarım korumasından yararlanabilecektir.⁷ Dolayısıyla parça tasarımı, birleşik ürün ile birleştikten sonra görülüyor ise, yenilik ve ayırt edicilik incelemesi de yapılamayacağından birleşik ürüne monte edildikten sonra görünmeyen parça tasarımının korumadan yararlanması, Direktif'te yer alan tanımlar uyarınca da, mümkün gözükmemektedir.

Bileşik bir üründen bağımsız olmayan kısımlar, parça tasarımı olmadığından, Direktif'in 3/(3) bendinin kapsamı dışında kalacak ve görünmeseler dahi Direktif'in 1. Maddesi uyarınca korunabileceklerdir. Örneğin, Direktif'in 1. Maddesinin anlaşılması için gerekçede yer verilen valiz tasarımının iç kısımları, normal kullanım sırasında görünmese dahi yenilik ve ayırt edicilik şartlarını taşımaları halinde, tasarım korumasından yararlanabileceklerdir.⁸

554 sayılı KHK'da ise bileşik ürün tanımı yer almadığı gibi parça tasarımlarının görünmemesi halinde koruma görmeyeceğine ilişkin bir düzenleme de mevcut değildir.⁹ Bu bağlamda, "tasarımın, görünümü koruduğu" gerekçesinden yola çıkılarak "normal kullanım sırasında görünmeyen parçaların" tasarım korumasından yararlanamayacağı yönündeki görüşün, 554 sayılı KHK'da yer alan ve görünmeyen tasarımlara ilişkin sınırlama içermeyen düzenlemelere aykırı olduğu kanaatindeyiz. **Zira tasarımın görünümü koruduğu tartışmasız olsa da valizin, normal kullanım sırasında görünmeyen iç parçalarının, insan duyuları ile algılanması nedeni ile tasarım korumasından yararlandığı nazara alındığında, "tasarımın görünümü koruduğu" ifadesinin, tasarımın nihayetinde bir görünüm olması sebebiyle, "son kullanıcı tarafından görülebilen" ile sınırlandırılmaması gerektiği düşünülmektedir.**

Görünüm ("appearance") teriminden kastedilenin, görsellik ile sınırlı olup olmadığı hususu da tartışmaya açıktır. Zira bu terimin görsellik ile sınırlandırılmasının, Direktif'de yer alan düzenlemeler ile uyumlu olduğu düşünülebilir¹⁰ Bununla birlikte, Komisyon'un bu düzenlemeyi yaparken ki amacının, salt görme duyusu ile kavranabilen hususların korunmasını sağlamak olmadığı düşünülmektedir. Zira hem Direktif'de hem de 554 Sayılı KHK'da yer alan doku ve malzeme ifadeleri, "dokunma"nın da tasarımın önemli bir özelliği olabileceğini

(6) Cahit Suluk, Ali Orhan, "Uygulamalı Fikri Mülkiyet Hukuku Tasarım Hukuku", c. III, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2008, s. 52 vd.

(7) Ibid, s. 53

(8) Ibid, s.54

(9) Bu yazının kapsamı, yürürlükte bulunan mevzuat ile sınırlandırılmış olmakla birlikte Sınai Mülkiyet Kanun Tasarısı'nda, AB Tasarım Tüzüğü ile paralel düzenlemelere yer verildiğini belirtmek isteriz. Bakınız madde 55, 56 ve 77.

(10) Bently, Sherman, *Intellectual Property Law*, s. 629.

ve korumanın, salt görme duyusu ile algılanan özellikler ile sınırlı olamayacağın işaret etmektedir.¹¹

Bununla birlikte, Türk mevzuatında görünmeyen tasarımların, korumadan faydalanamayacağına veya bu sebeple hükümsüz kılınabileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığı açıktır. Nitekim doktrinde de **“Kanaatimizce mer’i hukukumuzda, AB hukukundan farklı olarak bileşik ürünün normal kullanım esnasında görünmeyen parça tasarımları da korumadan faydalanabilecektir. Çünkü hukukumuzda AB hukukunda olduğu gibi bu konuda korumaya istisna getiren bir düzenleme bulunmamaktadır”**¹² ifadeleri ile görünmeyen tasarımın dahi korumadan yararlanması gerektiği ifade edilmiştir. **Nitekim Yargıtay, önüne gelen bir olayda, görünmeyen tasarımlardan olan motor gövdesi ve klemens kutusunun korunması yönünde karar veren ilk derece mahkemesi kararını onamıştır.**¹³

Geçmiş yıllarda da, dava konusu uyuşmazlığın görünmeyen tasarımlar olduğu davalarda, bilirkişi heyetleri, **AB metinlerinde de, görünümün korunmasından kastedilenin, tasarımın kullanım sırasında görünürlüğü olmadığı ancak tasarımın görünüm özelliklerinin vurgulanması olduğu yönünde görüşler bildirmişlerdir. Bu raporlarda, görünümünden kastedilenin “insan duyuları ile algılanabilir olma” hususu olduğu da açıkça ifade edilmiştir.**

Dava konusu uyuşmazlığın **“profil kesit tasarımları”** olduğu bir davada sunulan bilirkişi raporunda da, bilgilendirilmiş kullanıcıların profil kesitlerine göre ilgili tasarımları ayırt edecekleri; dolayısı ile profillerin **“doğal olarak kesit görünüşlerine göre tescil”** edilebileceği belirtilmiştir. Bunun yanında, ilgili raporda; sadece dış görünüşün değil, 554 sayılı KHK’ya göre **“insan duyuları ile algılanan çeşitli unsur veya özelliklerin korunacağı; kesitlerin de korunması gereken bir unsur olduklarını belirtilmiştir. İlgili raporun konu ile ilgili olan bölümü aşağıya aynen alınmıştır.**

“(…) Bu tasarımları satın alanların bunların dış görünüşüne göre değil, yukarıda yer verildiği gibi “Tasarım”, bir ürünün tümü veya bir parçası veya üzerindeki süslemenin, çizgi, şekil, biçim, renk, doku, malzeme veya esneklik gibi insan duyuları ile algılanan çeşitli unsur veya özelliklerinin oluşturduğu bütünü, ... anlatımında yerini bulan insan duyuları ile algılanan çeşitli unsur veya özelliklerini sadece dış görünüşle sınırlandıran bir anlayış yerine, nesnelerin algılanmasında yararlanılabilecek her boyut ve görünüşün veya görülebilir ve algılanabilir haliyle diğer geometrik boyutlarının da özellikle üçüncü boyutlarının (burada

(11) Ibid.

(12) Suluk, Orhan, **“Uygulamalı Fikri Mülkiyet Hukuku Tasarım Hukuku”**, s. 55.

(13) Aktaran Suluk, Orhan, 2008b., s. 55, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi tarafından verilen 22.11.2001 tarihli 2000/9438 E., 2001/348 K. numaralı karar.

kesit) bu nesnelere bir tanım getirebileceğini ve bu yolla bu nesnelerin diğerlerinden ne türden farklılıkları veya yenilikler taşıdığının anlatılabileceğini öne alan bir anlayışın bu tür nesnelerin tescilleri için bir ifade kaynağı olabileceğini, yalnızca plan, yan ve alt görünüşlerinin değil bu ve benzeri olaylarda olduğu gibi kesitlerin veya kesit görünüşlerinin de bir görünüş olduğunu, nesnelerin yalnız dış görünüş değil, kesitleri de görebileceğini kabul ederek bu anlayışa yer vermemiz (KHK’da yer verildiği gibi) gerekmektedir.”

Bu nedenle de, tasarımın görünümü koruduğu ifadesinden kastedilenin, salt görme duyusu ile algılanan özellikler ile sınırlı olarak yorumlanmaması gerektiği; Direktif’de yer almayan “insan duyuları ile algılanabilen” ifadesini içeren 554 Sayılı KHK bakımından, görünümün, görme duyusu ile sınırlı olduğunun iddia edilemeyeceği ve parça tasarımlarının da insan duyuları ile algılanabildikleri nazara alınarak, aksine bir düzenleme bulunmayan durumda, parça tasarımlarının da 554 sayılı KHK uyarınca korunması gerekecektir.¹⁴

Son Kullanıcı Kimdir?

Yukarıda yer verilen görüşün aksi düşünüldüğünde dahi, “**son kullanıcı**” kavramının, yeterince tartışılmamış olması nedeni ile görünmeyen tasarımın korunamayacağı hususunun düşünüldüğü kadar net olmadığı kanaatindeyiz. Nitekim, profil tasarımlarının korunup korunmayacağı hususunun, uyumsuzluk konusu olduğu bir davada sunulan yakın tarihli bir bilirkişi raporunda da, işbu husus “Dava konusu ürünlerin bilgilenmiş nihai kullanıcısı, bu ürün -benzerleri arasında seçen/satın alan- kendi ürünlerinin bileşeni olarak kullanan araç üreticileridir. Bir diğer kullanıcı grubu ise tasarım, servis vs gibi – herhangi bir sebeple bu ürünler karşı karşıya gelen otomotiv ara elemanlarıdır. Her iki gurubun da ortalama kullanıcı olmadığı aşikârdır; alanlarında uzmanlaşmış, huzurdaki davaya konu olan kapı sistemleri ve benzer, sistemleri oluşturan yatırımları, kesitleriyle, nihai kullanımda kabukları içinde kalan kısımlarıyla ayırt edip alternatifler içinden tercih yapabilirler. Nitekim dava konusu ürünler de ara kullanım görünümleri ile tescil edilmişlerdir. **Dolayısı ile dava konusu ürünlerin nihai kullanıcısı aracı süren ya da araçta yolculuk eden kişiler değillerdir.** Söz konusu tasarımları “kullanan/tüketen bu kişiler değildir. **Bu sebeple dava konusu tasarımların –otobüs ya da otomobil sürücüleri/yolcuları tarafından görülmüyor olması, bir başka ifadeyle sürücü ve yolcuların bu ürünler için ortalama tüketici olmaması, tasarımın korunmaması için bir gerekçe olarak ileri sürülemez.** Ayrıca, her ürün kategorisi bu konuda kendi şartları ile ayrılır

(14) Sınai Mülkiyet Kanun Tasarısı’nın 55. Maddesi ile düzenlenen “tasarım” tanımından “insan duyuları ile algılanabilme” özelliği çıkarılmıştır.

değerlendirilmelidir. (...) Dava konusu tasarımların karşılaştırılması için delil olarak gösterilen -tarihli ya da tarihsiz- kataloglar bu görüşün en kuvvetli destekçisidir. Otobüs ya da otomobil sürücüleri/yolcuları dava konusu tasarımların varlığından haberdar bile olmayabilir. Kataloglar, tasarımları nihai kullanıcıları için hazırlanmaktadır ve onlar da “bütün”ün üreticileridir; yani otobüs ya da otomobil üreticileridir.” ifadeleri ile açıklanmasına rağmen, bu görüşlerin Yargıtay tarafından kabul edilmemesi, “son kullanıcı” hususunun, uzun ve detaylı tartışmalara konu yapılarak saydamlaştırılması gerektiği görüşünü destekler mahiyettedir.

Tüketicinin ilgilenmediği tasarımların korunmayacağı ve bu bağlamda da görünmeyen tasarımların korunmaması gerektiği görüşü¹⁵, Direktif’de yer alan düzenlemelerin de varlığında, kendisine taraftar bulmaktadır. Ancak “tüketici” kavramından yola çıkıldığı takdirde, **görünmeyen tasarımların tüketicisinin**, yukarıda yer alan bilirkişi raporunda da belirtildiği üzere, **bileşik ürünü üretenler olduğu** ve bu neden ile **görünmeyen tasarımlar ile ilgilenen tüketicilerin de bulunduğu** tartışmasıdır.

Bununla birlikte, görünmeyen parça tasarımlarının, Direktif’de koruma dışı bırakılmasının temel nedeninin, otomotiv endüstrisi ve ikinci el piyasası arasındaki çıkar çatışması ve bu bağlamda lobi faaliyetleri olduğu aşikâr iken; bu düzenleme savunulurken, “görünüm” ve “ürüne katılan değer” gibi kavramların ötesinde de bakılması gerektiği düşüncesindeyiz.

İşlevsellik ve Tasarım

Dünyaca ünlü tasarımcı Dyson’a göre, tasarım bir eşyanın nasıl görüldüğü değil ne işe yaradığıdır ve tasarım, işlevden yola çıkmalıdır. **Bu sebeple Dyson’a göre işlevini yerine getiremeyen bir ürün yeterince iyi tasarlanmamıştır.**¹⁶ Tasarımın işlevselliği hususu, ayrı bir yazı konusu olacak kadar geniş olduğundan, bu yazıda kısaca işlevselliğin, görünmeyen tasarım korumasına engel bir durum olmadığına değinilmiştir.

Görünmeyen tasarımların, belirli bir işlevi yerine getirmek amacı ile tasarlandığı ve bu nedenle de tasarım hukukundan ziyade patent hukuku ile korunmaları gerektiği ileri sürülebilirse de tasarım korumasının, salt estetiğe yönelik olmadığı¹⁷ ve işlevsel tasarımlar bakımından da, teknik zorunluluk hali istisna olmak üzere, tasarım koruması sağlandığı gerçeği karşısında, bu iddia geçerliliğini günden güne yitirmektedir.

(15) Cahit Suluk, Topluluk ve Türk Hukukunda Görünmeyen Tasarımlar, İÜFHM, C. LX, S. 1-2/2002, s. 217

(16) <http://www.elektrikport.com/teknik-kutuphane/tasarim-dehasi-james-dyson/4592#ad-image-0> (Çevrimiçi) 10 Temmuz 2016.

(17) Suluk, Orhan, “Uygulamalı Fikri Mülkiyet Hukuku Tasarım Hukuku”, s. 41 vd.

Görünmeyen Tasarımların Hükümsüz Kılınması ve Hükümsüzlük Nedenlerinin Sınırlı Olması Sorunu

Türk mevzuatında, tasarım hükümsüzlük gerekçeleri 554 sayılı KHK madde 43'te düzenlenmiştir. İlgili madde incelendiği takdirde işbu gerekçelerin,

- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci ila 10 uncu, maddelerinde belirtilen koruma şartlarına sahip olmadığı ispat edilmişse,
- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü, 14 üncü, 15 inci ve 16'ncı maddesinde belirtilen hak sahipliğinin başka kişiye veya kişilere ait olduğu ispat edilmişse,
- Tescilli bir tasarım, sonradan kamuya açıklanan aynı veya benzer nitelikteki diğer tasarımın başvuru tarihi kendisinden önce ise,

şeklinde sayılmıştır. **Bu gerekçeler incelendiğinde, tasarımın tanımının yapıldığı ve görünmeyen tasarımların hükümsüzlüğüne gerekçe olarak gösterilen madde 3'e aykırılığın hükümsüzlük gerekçeleri arasında yer almadığı tespit edilecektir.**

Bu bağlamda, Direktif Recitals madde 24 uyarınca da sınırlı olarak sayılan¹⁸ bu gerekçeler dışındaki gerekçeler ile hükümsüzlük kararı verilmemesi veya en azından bu hususun, kötü niyetin marka hükümsüzlük nedeni olarak kabul edilmesi örneğindeki gibi, Mahkemeler nezdinde¹⁹ tartışılması gerektiği kanaatindeyiz. **Nitekim 98/71/EC numaralı Direktif madde 11 uyarınca, tasarım tanımını karşılamamak, hükümsüzlük nedeni olarak düzenlenmişken²⁰, Türk Hukuku'nda bu yönde bir düzenleme olmaması nedeni ile re'sen madde 3 dayanak kılınarak, görünmeyen tasarımların hükümsüz kılınamayacağı ve bu bağlamda hükümsüzlük gerekçelerinin genişletilemeyeceği hususları, doktrin ve uygulamada da tartışılmalıdır.**

Bu duruma somut bir örnek olarak gösterilebilecek olan ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulu tarafından verilen 16.9.2015 tarihli 2013/11-2376 E. 2015/1762 K. sayılı kararda yer alan "Hangi hallerde mahkemelerce hükümsüzlük kararı verileceği 554 sayılı KHK'nın 43. maddesinde sayılı olarak (numerus clausus) belirlenmiştir. Bunlar, tasarımın yeni ve ayırt edici nitelikte olmaması, teknik fonksiyonun tasarım şekillendirmesi, tasarımın kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olması, tasarımın gerçek sahibinin başkası olması, sonradan kamuya açıklanmış olmakla birlikte, aynı veya benzer başka bir tasarımın başvuru (veya varsa rüçhan) tarihinin daha önce olması halleridir. Anılan hususlar genel ola-

(18) "Whereas the substantive grounds for refusal of registration in those Member States which provide for substantive examination of applications prior to registration, and the substantive grounds for the invalidation of registered design rights in all the Member States, must be exhaustively enumerated"

(19) Elimizde şu anda mevcut veriler ışığında, bu hususun değerlendirildiği bir karara rastlanılmamıştır.

(20) "A design shall be refused registration, or, if the design has been registered, the design right shall be declared invalid:

(a) if the design is not a design within the meaning of Article 1(a)"

rak YHGK'nın 27.03.2013 gün ve 2013/11-209E., 2013/399 K sayılı kararında da vurgulanmıştır.” ifadeleri ile yukarıda bahsedilen sınırlı sayı prensibi açıkça belirtilmiştir.

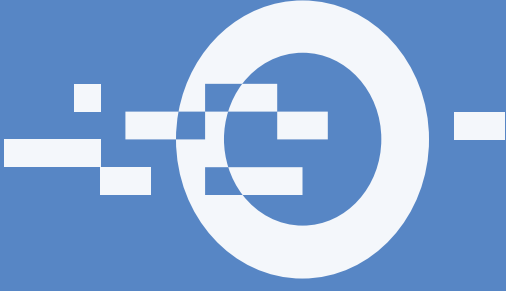
Bununla birlikte, **kararın son bölümünde yer alan** “Öte yandan; davanın konusu olan ve davalı adına tescilli 2003/2992 sayılı “masa ayağı profili” tasarımı bir profil tasarım kesiti niteliğindedir. 554 sayılı KHK'nın 3. maddesi uyarınca profil tasarımlarının korunabilmesi için tasarımın uygulandığı nihai ürün halinin görülebilir nitelikte olması gerekir. Bu ürünün üretim aşamalarında görünen kısımları 554 sayılı KHK'nın 3. vd. maddeleri kapsamında tasarım olarak nitelendirilemez. Bu bakımdan, 2003/2992 sayılı profil tasarımı kesitinin ne suretle tasarım olarak tescilinin mümkün olacağı hususunun da tespiti bakımından tasarımcı uzman bilirkişi görüşü alınmalıdır.” ifadesi de, **görünmeyen tasarımların madde 3'te yer alan hususları karşılamadığı gerekçesi ile hükümsüz kılındığını ve çelişkili bir şekilde hükümsüzlük gerekçelerinin genişletildiğini ortaya koymaktadır.**²¹ Kanaatimizce, görünmeyen tasarımlara ilişkin kararların bir kısmında, “hükümsüzlük” terimi yerine “tasarım korumasından yararlanamayacağı” teriminin kullanılması da bu sonucu değiştirmemektedir.

Bu hususta, görünmeyen tasarımların salt görünmemeleri nedeni ile yenilik ve ayırt edicilik kriterlerini karşılamadıkları; dolayısı ile 554 sayılı KHK madde 5 ve madde 43/1(a) uyarınca hükümsüz kılınabilecekleri düşüncesi savunulabilirse de; **yenilik ve ayırt edicilik niteliklerine sahip olmayan tasarım ile bileşik ürünün son kullanımı sırasında görünmediği gerekçesiyle üzerinde yenilik ve ayırt edicilik incelemesi yapılamayan tasarımın aynı olarak değerlendirilmemesi gerektiği düşüncesindeyiz.** Nitekim Direktif'in aksine, 554 Sayılı KHK'da yer alan yenilik ve ayırt edicilik kriterlerinin tanımlarına ilişkin düzenlemeler de nazara alındığında, bu husus tespit edilecektir.

Bu yazıyı okumuş olan pek çok kişi tarafından bilindiği üzere, hükümsüzlük kararları geçmişe etkili olarak sonuç doğururlar ve hükümsüzlük kararının kesinleşmesi halinde, tescil, istisnalar saklı kalmak üzere, baştan itibaren hiç var olmamış gibi etki doğurur ve bu nedenle hükümsüz kılınan belgeye bağlı talepler de reddedilir. **Ancak, görünmeyen tasarımın hükümsüzlüğü halinde, haksız rekabet korumasının devam edip etmeyeceği hususunun, içtihat birliği sağlanıncaya değin, tartışılması gerektiği kanaatindeyiz.**

Bu bağlamda, bu konunun Fikri Gündem'in yeni sayılarında tartışılmaya devam etmesi umuduyla bu değerlendirmeyi noktalıyoruz.

(21) Sınai Mülkiyet Kanun Tasarısı'ndan madde 77 ile açıkça tasarım tanımına uygun olma hali –tasarı madde 55-, hükümsüzlük nedeni olarak düzenlenmiştir.

AIPPI
TÜRKİYE

**TELİF
HAKLARI**

Av. Olgaç Nacakçı

Google Kitaplar:

Yakın bir tarihte ABD’de federal temyiz mahkemesi, Google’a karşı açılan telif davasında Google lehine karar verdi. Bilindiği üzere, Google çok uzun süredir telif hakkı barındıran kitapları tarayarak çevrimiçi şekilde kısıtlı olarak erişim sağlanmasına izin veriyor.

Google’ın 2004 yılından bu yana 20 milyondan fazla kitabı tarayıp internete görünür hale getirdiği düşünülüyor. Davanın geçmişi de 2005 yılına kadar uzanmakta. Yazarlar Birliği, Google şirketinin büyük bir telif ihlalinde bulunduğunu iddia ederek kendisine dava açtı.

Google’ın taramış olduğu kitaplara kullanıcılar arama sonucunda ulaşabiliyorlar ancak, kitabın tamamına erişemiyorlar. Kitabın sadece kısıtlı bir kısmını görme imkânına sahipler. Ayrıca, yine bilindiği üzere Google’ın en büyük kazanç sağladığı alanlardan birisi de online reklamlar. Google arama sonuçlarında reklamlara yer vererek gelir ediyor. Ancak mahkeme tüm bu hususları değerlendirerek Google lehine karar vermiştir.

Mahkeme hâkimlerinden Pierre Leval kararda şöyle demiştir:

“Sonuç olarak Google’ın izinsiz olarak telif hakkı içeren eserleri dijital hale getirdiğini, buna bir arama özelliği getirdiğini ve bu eserlerden kısıtlı bir içeriği görünür hale getirdiğine, ancak bu kullanımın telif hakkını ihlal eder nitelikte olmadığını ve adil bir kullanım olduğuna karar verdik... Google’ın ticari nitelikte ve kar elde etmeye yönelik motivasyonu da bu adil kullanım gerçeğini değiştirmemektedir.”

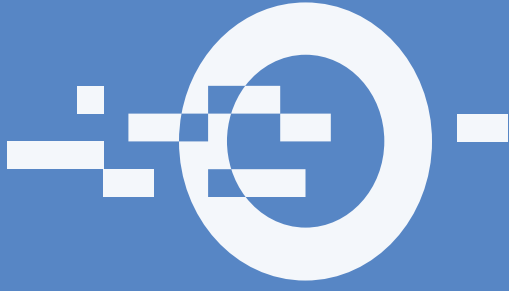
Daha önce verilen kararın yargıcı Denny Chin de 2013 yılında vermiş olduğu kararda Google’ın tarafını tutmuş ve kamu yararına vurgu yapmıştı. Araştırmacıların çok büyük verileri analiz etmesine yardımcı olduğunu, kitaplara erişimi arttırdığını ve yeni okuyucular oluşturduğunun altını çizmişti. Chin, bu durumun da aslında yazarlar ve yayıncıların lehine olduğunu belirtmiştir.

Google milyarlarca dolar kaybetme pahasına davanın arkasında durdu. Google yasalara uygun davrandığını ve sundukları Google Kitap hizmetinin yeniçağın kartoteksi olduğunu iddia ediyordu.

Davayı kaybeden yazarlar birliği 1 Şubat 2016 tarihi itibarıyla davayı Anayasa Mahkemesine götürdüklerini açıklamışlardır¹. Anayasa Mahkemesi ise Nisan ayında vermiş olduğu karar ile davanın temyizinin de Google lehine sonuçlandığını bildirmiştir². Buna göre karar kesinleşmiştir.

(1) <https://www.authorsguild.org/industry-advocacy/bestselling-authors-and-rights-organizations-support-authors-guild-in-asking-supreme-court-to-review-authors-guild-v-google-ruling/>

(2) <https://www.authorsguild.org/industry-advocacy/supreme-court-declines-review-fair-use-finding-decade-long-book-copyright-case-google/>

AIPPI
TÜRKİYE

KÜNYE

FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI KORUMA DERNEĞİ

AIPPI Türkiye Ulusal Grubu

26 Eylül 2008 tarihi itibarıyla tüzel kişilik kazanmış bulunan ve T.C. Kanunlarına göre kurulu bağımsız bir dernek olarak yeni iç mevzuatı ile daha kurumsal bir yapıya kavuşan Fikri Mülkiyet Hakları Koruma Derneği, Uluslararası AIPPI Derneği ile işbirliği içerisinde, AIPPI Türkiye ulusal grubu misyonunu da üstlenmiş bulunmaktadır.

Hazırlayanlar

Bilge Taşkara (bilge.taskara@deris.com)
Deniz Sayın (deniz.sayin@stock.com.tr)
Doğukan Kahraman (dogukan.kahraman@arcelik.com)
Duygu Akşit (duygu.aksit@ketenci.av.tr)
Esin Karanki (esin.karanki@nobel.com.tr)
Melis Abacıoğlu Viskuşenko (melis@abacioglu-ip.com)
Nevin Öner (nevin.oner@serdaryilmaz.av.tr)
Olgaç Nacakçı (olgac@ekdial.av.tr)
Volkan Hamamcıoğlu (volkan.hamamcioglu@arcelik.com)
Yaşar K. Canpolat (yasar.canpolat@deris.com)

Önümüzdeki sayılarda Bülten çalışmamıza katkıda bulunmak isteyen üyelerimizin aippi_bulten@googlegroups.com mail adresi üzerinden iletişime geçmeleri rica olunur.

Konuk Yazarlar

M. Kaan DERİCİOĞLU,

Patent ve Marka Vekili

Avrupa Patent Vekili

Ankara Patent Bürosu Limited Şirketi Kurucu Ortağı ve Yönetim Kurulu Başkanı

ODTÜ Mimarlık Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Öğretim Görevlisi

TOBB ETÜ Hukuk Fakültesi Öğretim Görevlisi

Ankara Üniversitesi FİSAUM Merkez Kurulu ve Yönetim Kurulu Üyesi

Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Fikri Haklar Yüksek Lisans Programı

Öğretim Görevlisi

Ege Üniversitesi EBİLTEM Danışma Kurulu Üyesi

Ankara Üniversitesi TTO Danışma Kurulu Üyesi
TOBB Türkiye Patent ve Marka Vekilleri Meclisi Başkanı
www.ankarapatent.com; www.kaandericioglu.com; kaan.dericioglu@ankarapatent.com; mkaan@metu.edu.tr; mkdericioglu@etu.edu.tr
0532 614 1212

Av. Selin KALEDELEN,
İstanbul Barosu'na bağlı avukat,
Avrupa Birliği Fikri Mülkiyet Ofisi'nde (EUIPO) çalışmaktadır
Selin.KALEDELEN@ext.euipo.europa.eu

Gökçe İzgi, LL.M.
Moroğlu Arseven,
gizgi@morogluarseven.com

Kapak Fotoğrafı

Esin Karanki

Tasarım ve Uygulama

Emine Hande Alpan

Fikri Gündem'de yayımlanan yazılar AIPPI Uluslararası ve/veya AIPPI Türkiye adına bağlayıcı olmamakla birlikte yazılar AIPPI Uluslararası ve/veya AIPPI Türkiye'nin resmi görüşü olarak nitelendirilemez. Yazılar yazarların kişisel görüşünü yansıtmakta olup, yazılara ilişkin her türlü sorumluluk tümüyle yazarına aittir.

FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI KORUMA DERNEĞİ AIPPI Türkiye Ulusal Grubu

İnebolu Sokak, No. 5
Deriş Patent Binası
Kabataş / 34427 İstanbul
Tel : (0212) 292 60 00
Fax: (0212) 293 76 76
<http://www.aippiturkey.org>